

Izhaja ob četrtkih
 Uredništvo in upr. v Ljubljani, Dunajska c. 29/1. Pošt. predal 345 Rač. pošt. hran. v Ljubljani 15.393.

DRUŽINSKI TEDNIK

ILUSTROVAN T E I D N I K I Z A P O U K I N Z A B A V O

Posamezna številka 2 Din
 Naročnina 1 let 80, 1/2 leta 40, 1/4 leta 20 Din. V Ljubljani na leto 40 lir v Franciji 60 Fr v Ameriki 2 \$.

IV. leto

V Ljubljani, dne 1. decembra 1932

Štev. 49

Miklavž, praznik velikih in majhnih otrok. Božič se bliža!

Pusta in mrka je postala jesen. November nas je odel v gosto meglo, listje je odmrlo in z njim kakor bi umrle tudi vse naše nade. In tedaj, v vseobči žalosti obdajajoče nas prirode nam je zasijala zvezda: droben plamenček, topel, utripajoč žarek — advent. Skrivnosten, obetov poln sij: kako lepo se sklada z adventnim razpoloženjem!

Se je vse samo v pripravah, skrivnost, previdno poizvedovanje po željah dragih nam bližnjih. Ti tedni pričakovanja, vsi izpolnjeni z neskaljenim veseljem do obdarovanja, nam razvedrujejo mračne dni, da se nam nič več ne toži po minulih poletnih dneh, solncu ne toploti. Advent —

Advent! Štirje čudoviti tedni priprav, misli na radost, ki nas čaka. Tedni veselja in skrivnostnega pričakovanja...

Nihče tako skrivnostno, tako neučakano ne pričakuje kakor otroci. Zanje so štirje tedni večnost in pol; saj bi skoprneli, če jim jih ne bi skrajšali, če jih ne bi potožil Miklavž. Zato slavimo svetega Miklavža ravno v tem času, v zimi, tik pred največjim praznikom, božičem.

Kako vneto, kako pobožno mislijo otroci na ta veliki dan! S koliko vnemo pripovedujejo mami in očki, s čim jih bo obdaroval nebeški dobrotnik! Vsak večer, preden zaspe, dodajo večerni molitvi vročo prošnjo svetemu Miklavžu, naj jim zanesljivo prinese konjička, železnico, punčko, pa orehov, jabolč in sladkih bonbončkov. In ko pride toli težko pri-

čakovani večer pred svetnikovim godom — kakšno vrvenje je šele tedaj! Bog ne daj, da bi tisti dan kdo razjezil mater in očeta, zameril bi se Miklavžu za zmerom! Posebno mammo je treba takrat lepo ubogati; zakaj mama ve najbolje, kako se da sveti Miklavž pregovoriti, da izpolni še tako skrite otrokove želje.

Peharji so pripravljani na oknu, in krožniki tudi, pa škornji. Sveti Miklavž, bodi dober in usliši pobožne želje malih, ki verujejo vate! Parklja pa pusti pred vrati, saj bo zadosti, če bodo otroci slišali rožljanje njegovih verig!

Prpravite se nanj!

Božič, praznik vse rodbine in vse hiše, praznik, ki traja najmanj tri dni in se potem raztegne še v novo leto in tri kralje — ta praznik zahteva priprav!

Ne gre, da bi sredi splošnega veselja mati sedela s trudnim obrazom in morda celo z glavobolom in komaj čakala, da bo praznikov konec. Ne gre, da bi se zaradi pomanjkanja časa in izbere nakupile v trgovinah drage stvari, ker je drugih že zmanjkalo. Ne gre, da bi hišna gospodinja tarnala nad neredom v gospodinjstvu, nastalim zaradi vseobčega čiščenja in

snaženja. Ne gre, da bi bila darila na pol pripravljena, ker je bilo premalo časa, da bi se vse uredilo.

Pa vendar se vse to vsako leto dogaja. In kviri veselo praznično razpoloženje. Zakaj? Hm, tega prav za prav nihče ne ve. Advent ni samo za to, da se človek notranje zbere; advent mora dati tudi miru in razpoloženja za vse te premnoge priprave, ki jih mora po večini gospodinja prevzeti. Tu gre na primer za kekse in piškote, ki je že taka navada, da o božiču ne smejo manjkati. Vse te vrste pečiva se pripravljajo po že znanih receptih in kar je glavno, lahko se speko že več tednov pred prazniki, ker se ne pokvarijo.

Veliko čiščenje pred božičem je ducela nezmislno, če pomislite, da vam mnogi obiski stanovanje spet onesnažijo. Januar je za take reči dosti bolj primeren; takrat je v hiši več miru in gospodinja čma s svojim delom mnogo več veselja.

Trgovine se že ves mesec pripravljajo za božič. Zatorej, gospodinja, porabi že zdaj kateri dopoldan, ko nisi preobložena z delom, pa idi izberati in nakupovati! Zdaj so trgovine še bolj prazne in prodajalci ti bodo rajši in ceneje postregli.

Tudi pri pripravah za božič sam je organizacija vse. Gospodinja naj vodi natančen zvezek o vsem, kaj sme izdati, kaj je neobhodno potrebno in kaj bi se dalo morebiti opustiti. Vse kar je opravljeno, naj prečrta; tako ne bo ničesar pozabila in ničesar šele v poslednjem trenutku in zato predrago kupila.

Na kaj vse mora misliti? Ali je še pri hiši lanski podnožnik za božično drevesce, ali je zadosti svečk; kdaj bo treba prati, da bo za praznike dovolj čistega perila; ali ne bi otroci stare, že obrabljene igrače malo popravili, da napravijo z njimi siromašnim otrokom veselje; ali je morda v isti namen kaj ponošene obleke pri hiši... In podobne reči.

Strah in trepet lepih Egipčank

Aziza, ki je stala 100 funtov, in njena strašna usoda. - Končna zmaga pravice.

Pred nekaj tedni je umrl v kairski kaznilnici eden izmed najskrivnostnejših ljudi, kar jih pozna sodobna egipčanska zgodovina. To je hermafrodit* El Garbi, moralni nestvor, kakršnega si še tako bujna pisateljica domišljija ne more predstavljati nagnusnejšega. In ta človek je bil povrh še najbogatejši Egipčan!

Svoje ogromno premoženje si je nagrabil kot lastnik cele vrste javnih hiš. Ko je umrl, so mislili, da ni zapustil nobenega potomca, in država se je že veselila, da spravi njegovo velikansko imetje v svoj žep. Tedaj pa se je od nekod pojavil človek, ki trdi, da je Garbijev sin, in zahteva očetovo premoženje zase. Če se ugotovi, da je njegova trditev resnična, bo spet hermafroditov potomec najbogatejši Egipčan.

El Garbi je prišel kot dvajsetleten mladenič v Kairo s trebuhom za kruhom. Ko je stopil na tla prestolnice Egipta, ni imel niti toliko, da bi si bil mogel naročiti spodobno večerjo. Toda bil je iznajdljiv in pripravljen na vse in za vse, zakaj že tedaj je bujno poganjala v njem kal duševne pokvarjenosti. Bil je dečko nenavadne lepote; imel je globoke in skrivnostne temne oči in črne lase, in zato je sklenil zapeljivati ženske in se na tak način dokopati do denarja. Naričrt mu je šel igraje v klasje: ženske so mu druga za drugo padale v naročje. El Garbi se seveda ni zadovoljil samo s polteno naslado, nego je od njih jemal tudi velike vsote denarja. Ker je z njim skoparil, si ga je kmalu toliko nabral, da je lahko odprl prvo javno hišo.

Tako se je začela njegova kariera. Minilo je komaj nekaj let in El Garbi je spravil celo vrsto javnih hiš v vseh večjih mestih v svoje roke.

El Garbi je imel svoje ljudi, ki so mu dobavljali mlade ženske in lepa dekleta. Posebno med vojno, ko je

* Hermafrodit je nenormalen človek obeh spolov in tedaj spolno občuti kot moški in kot ženska.

bilo v Egiptu na desetisoče angleških vojakov, mu je kupčija dobro cvetela. Vabil je goste k sebi in jim prirejal razuzdane orgije. V Kairu so javno govorili, da so Garbijeve hiše prava Sodoma in Gomora. Toda oblast mu nikakor ni mogla doživeti, ker je imel prvovrstne zveze. Najgorčeneje ga je napadal francoski žurnalista Edgar Gallard v svojem listu »La Liberté du Caire«. A zaman. Šele pred nekaj meseci, po dolgih letih vztrajne borbe, se mu je posrečilo prisiliti vlado, da se je zgenila.

A tudi Gallardu ne bi bilo uspelo zlomiti Garbijevu moč, da se ni odigrala v eni izmed njegovih javnih hiš strašna tragedija. Garbijevi ljudje so namreč pred dvema letoma izmamili v njegovo hišo mlado, izredno lepo kmetsko dekle Azizo. El Garbi je plačal zanjo njenim staršem 100 egipčanskih funtov. Siromašna kmeta sta bila srečna, da dobita tolikšno premoženje za svojo hčer, in sta mu jo brez pomišljanja prodala. Toda Aziza je bila nepokvarjeno dekle, in je bila silno nesrečna, da ni mogla uiti iz gnusne beznice, kamor jo je Garbi zaprl; njegovi evnuhi so namreč pazili na sužnje kakor na punčice svojih oči.

Nekega dne pa se je Aziza seznanila z mladim Italijanom Giuseppom Matteom. Simpatični mladenič se ji je tisti mah prikupil, zato se mu je zaupala in mu izpovedala svoje gorje. Matteu se je lepa Aziza zasmilila in ji je obljubil, da jo reši. Prvi poskus pa se je izjalovil in Azizo so zalotili, ravno ko je hitela čez dvorišče javne hiše, kjer je bila zaprta. Pripeljali so jo pred Garbija, ki jo je velel preteptati do krvi.

Nekaj tednov nato je Matteo v drugič poskusil svojo srečo. Vrgel je Azizi na teraso, kjer se je nekega popoldne solnčila, spleteno lestev, in Aziza se je po njej spustila na cesto. To pot se je beg posrečil.

Aziza in Matteo sta se nastanila v neki siromašni hišici v kairskem

predmestju. Tam je živela Aziza skrita pred ljudmi in se ni nikoli pokazala na ulici, boječ se, da je ne odkrijejo Garbijevi ovaduhi; zakaj vedela je, da prej ne bodo mirovali, dokler je ne najdejo. Tako je živela v strahu in trepetu več mesecev.

Nekega večera, ko se je Matteo vrnil domov, pa je našel njeno sobo prazno. Garbijevi ljudje so bili odkrili Azizino skrivališče, vlomili v hišo in nesrečno odvedli s seboj.

Matteo je nemudoma obvestil policijo in še sam pomagal pri zasledovanju. Zločince so res kmalu odkrili in izsilili od njih priznanje, da so ugrabili Azizo na zapoved neke zelo ugledne osebe. Imena te osebe pa jim na noben način niso mogli iztrgati. Priznali so le to, da so Azizo zadavili in jo vrgli v Nil. In policija je res našla Azizino truplo v nilskem blatu. Garbijevi plačanci pa še tedaj niso hoteli izdati svojega gospodarja — molčali so celo takrat, ko so jih obsodili na smrt; še pod vislicami, tik pred obešenjem, jih niso mogli pripraviti do tega, da bi le besedico izdali. In tako niso oblasti ničesar imele v rokah, da bi mogle nastopiti proti Garbiju.

Takrat pa je Francoz Edgar Gallard začel bruhati ogenj in žveplo na pošast v človeški podobi. Njegovi brezobzirni članki, podkrepjeni z neizpodbitnimi dejstvi, so naposled oblasti prisilili, da so se zgenile. Aretacija najbogatejšega Egipčana, ki ga je ves Egipt poznal kot zločinca najnižkotnejše vrste, je zbudila velikansko senzacijo po vsej deželi. Toda sodišče ni moglo zbrati tehtnih dokazov, da Garbija obsodi, in zato ni moglo drugega napraviti, kakor da Garbija kot človeka, ki okužuje javno moralno, internira.

Dva meseca nato je El Garbi telesno in duševno ubit v internaciji umrl. Doživel je starost 75 let. V spominu vsega ljudstva pa živi in bo živ vel kot najgnusnejši in najbolj zavrženi kriminalni tip novejšega egipčanske zgodovine.

Pisalni stroj Woodstock

je v Ameriki najbolj iskana znamka. Tudi v Jugoslaviji, zlasti v Ljubljani, jih je že precej v rabi. Vsi se pohvalno izražajo o njem.

Generalno zastopstvo:

TIPKA, družba z o. z., LJUBLJANA
Gledališka ul. 8. - Tel. št. 29-70

Življenje piše ganljiv film

V Newyorku je živel pred dobri dvajsetimi leti bančni uradnik Rousseau s svojo ženo. Nenadoma pa je odkril, da ima lep glas in nekega dne je nepričakovano dejal, da gre poslednjič v službo. Sklenil je iti v operno šolo. Ženini sorodniki so se temu uprli in pregovorili ženo, da se je dala od moža ločiti. Vrnila se je v rojstno mesto Dallas v Texasu, kjer je rodila nekaj tednov nato hčerko.

Louis Rousseau, ki je bil po rodu Francoz, je odpotoval v domovino in se je jel tam učiti petja. Res je postal kmalu zelo priljubljen pevec. O svoji ženi in otroku, ki sta se zatekla v samoto, ni vsa dolga leta dobil niti glasu. Šele pred nekaj tedni — 21 let je že preteklo, kar se je bil ločil — mu je pisala njegova hči, ki je zdaj že cela gospodična, da bi ga rada spoznala. Ni ji do tega, da bi ji dal kaj denarja, bilo bi pa prav in lepo, da bi se oče in hči vsaj enkrat v življenju videla.

Oče je bil ves srečen in takoj je vzel dopust in se odpeljal v Newyork. Toda dekleta ni našel. Ves žalosten se je vrnil v Francijo, kjer ga je pa že čakalo novo pismo. Hči mu je sporočila, da se je preselila, in mu poslala svoj naslov. Ironija usode je hotela, da je stanoval oče v Newyorku čisto blizu svoje hčere. Tedaj se je operni pevec brž vrnil v Ameriko in v pristanišču se je odigral tale nevsakdanji prizor: Oče in hči, ki se še nista nikdar videla, sta se iskala vsak s fotografijo drugega v roki in svidenje je bilo seveda prisrčno.

Kašmirski šal

Novela. — Napisal H. T. Stenstrup

Na svojem vsakdanjem obhodu v starem delu pristanišča je Antonio Petropulos odkril med stalnimi člani arabske kolonije, ki so prodajali preproge in nosili vso svojo zalogo na hrbtu, novega prodajalca, ki ga še ni videl. Petropulos je bil najbogatejši mož v vsej marseljski grški koloniji, o njem so govorili, da si še pri nobeni kupčiji ni opekel prstov. Iz radovednosti se je spustil z novim preprogarjem v razgovor: mož je bil Indijec. Med pogovorom je Petropulos zvedel, da mu je ime Sin Ahbad in da je iz Šrinige na znožju Himalaje.

»Ne more biti prijetno, takole v tujem, neznanem mestu stati na cesti in ponujati preproge,« je menil trgovec.

»Če bi človek še kaj prodal,« je odgovoril Sin Ahbad v slabi francoščini. »Dajte, kupite kaj! Izberite si katerokoli preprogo — dam vam jo za petnajst frankov.«

Petropulos se je že hotel s smehom obrniti, ko so se mu zdajci razširile oči. Okoli Ahbadovega mršavega, mišičastega vratu je visel dragocen kašmirski šal s čudovitim vzorcem in tako leskeočih se barv, da je vid jemalo.

»Tole tu,« je rekel in pokazal na šal.

Indijec se je mrzlo nasmehnil.

»Od tega se ne ločim.«

»Tudi ne, če vam ponudim sto frankov?«

»Ne!«

»Pa recimo dve sto?«

»Tudi ne, če plačate dva tisoč!«

Trgovec se je blede posmehnil in se vrnil v svojo vilo. Ni se mogel premagati in je povedal Megi o svojem odkritju. Mega je bila mlada lepotica živordečih las in velikih, nervoznih oči; kogar je zadel pogled iz njih, bi bil zmožen vse storiti. Petropulos si jo je le z globokim poseganjem v žep znal ohraniti.

Megine žoltorjave oči so zagorele, ko ji je Petropulos pripovedoval o lepem šalu.

Od tistega dne Petropulos ni imel več miru. Vselej kadar je prišel mimo Sina Ahbada, je skrivaj poškilil po šalu, ki se je škrlatno, ametistno in smaragdno lesketal. Naposled se je vnovič obrnil na Indijca:

»Reciva tri tisoč frankov, Sin Ahbad, velja? S tem denarjem ga več ko petkrat preplačam, a kaj, ko mi ženska ne da miru, dokler ga ne dobi.«

»Kupite preproge in plačajte, kolikor vas je volja. Lačen sem,« je rekel Indijec, ne da bi bil Petropula le pogledal.

»Kaj mi mar vaših preprog! Šal bi rad in pri ceni, ki vam jo ponujam, vam ne bo treba gladovati.«

Petropulos je bil srdit. Zato je doma poklical k sebi v privatni kotoar Marcela in mu razložil stvar. Marcel je bil trgovcu za tajnika, komornika, zaupnika — za vse. Bil je majhen, gibčen mož z žalostno po-bešenimi brki in očmi kakor sveder.

»Povej mi, kaj veš o kašmirskih

šalih, vse!« ga je kratko pozval Petropulos. Marcel se je prijel za čelo in potem zdrdral, kakor bi znal na pamet, vso razvojno zgodovino kašmirskega šala.

Petropulos se je neslišno zasmeljal.

»Marcel, ti res vse veš.«

»Ne; samo pazim, da sem o vsem poučen, gospod Petropulos.«

»Pa si videl Ahbadov šal?«

Marcel je prikimal.

»Ali je pristen? Koliko je vreden?«

Marcel je zapičil svoje svedrovske oči v trgovca in dejal:

»Tri tisoč pet sto frankov ne bi bilo preveč.«

»Lepo,« je odgovoril Petropulos.

»Počakaj me, dokler se ne vrnem in ti ne povem, kaj in kako.«

Tiho je stopil v Megin budoar.

Mega je ležala na otomani in se zlekovala kakor velika pomehkužena mačka.

»Šal,« je rekla z mehkim, pojočim glasom. »Ali si mi prinesel šal, Antonio?«

»Potrpljenje, srček,« ji je šepnil

Kače ga žive

Gadje v vrečah. — Napet dvoboj med ježem in kačo. — Kupčija z gadi.

Florijan Karlinger mu je ime. Živi sredi gozda v okolici Dunaja in se preživlja — s strupenimi kačami.

To ni šala. Karlinger je že več let brez službe in zaslužka. Nekega dne pa je sklenil, da pojde na lov na gade — morda mu bo to toliko neslo, da se pretolče skozi življenje. Že na prvem lovu je imel srečo. Izteknil je v mahovitem zatišju krasnega gada, ga kratkomalo vtaknil v vrečo in odnesel domov. Potem je šel drugič na gadi lov. In tretjič. In vsakič je prinesel s seboj najmanj po en eksemplarček. Ko si jih je nabral deset, pa je začel z njimi kupčevati. Prodal je »ljubke« živalice nekemu preprodajalcu, ki je bil v zvezi s šolami in zbiralci kačje golazni. In tako se je sčasoma razvilo živahno trgovanje — s strupenimi kačami.

Ali veste, kako je človeku, če mu mrzlo zagomazi po hrbtu in mu lasje stopijo pokoncu? Ne veste? Potem pa pojdite ob priložnosti s Florijanom Karlingerjem na kačji lov, in ko se boste vrnili, vas bo imel mrtvičeni krč, živčni šok in še mravljinici vas bodo izpreletavali po hrbtu!

Prekrasen solčni dan, brez vetra. Karlinger je v dolgih hlačah. Spodaj so mu že nekam razcefrane in tudi čevlji niso več celi. Saj pa je Karlinger tudi že več let brez zaslužka in kače mu kaj prida ne nesejo. V roki ima navadno palico in čisto navadno vrečo. Ta vreča pa je v enem pogledu vendarle svojevrstna. Na vrhu je namreč sešita skupaj, le na sredi je majhna odprtina in iz nje moli na pol ven stara konzervna škatla. Ta škatla je spodaj brez dna, zmagaj pa ima pokrov, da lahko z njim konzervno in s tem tudi vrečo zapreš. Še dva kosa kruha s surovim maslom, in pripravljena sva za odhod.

Po štirih čudovito lepih urah hoda po gozdu jame Karlinger pregledovati teren. »Pazite na drevesne štorre,« me posvari, »tam se zverine najrajši skrivajo.« Florijanu je lahko govoriti: na levi in desni, vse na

okolih sami štori — kam naj potem človek gleda? Trava je mehka ko svila in tla obložena z žametastim mahom. »Zdaj pa pozor!« Karlinger gre naprej. Palico ima pripravljeno v rokah, vrečo pa pod pazduho.

Zdajci nekaj zaselesti. So že tu, kače! »To je bila samo suha jelkova vejica, ki je padla na tla,« me pomiri Karlinger. Počasi, brez razburjenja se plazi moj spremljevalec korak za korakom okoli drevesnih štorov in čez mahovite jase.

Pri nekem štoru se komaj zaznavno zgane visoka trava. »Je že tu!« Karlingerja strese lovška vročica. Bogme, stvar začenja iti na živce! »Poglejte v mah!« Res, kraj štora je majhna jasa v travi in v mahu se vidi črvčast odtis. Tam leži kača. »Ali jo vidite?« Krasen eksemplar doraslega gada.

Že je vrgel svojo široko glavo kvišku in zasikal. Hoče se skriti za štorom. Kar se je potem zgodilo, se je odigralo v nekaj sekundah. Po bliskovito je sunil Karlinger palico naprej, vendar tako, da kače ni zadel — in prav tako naglo je zasekala kača svoj strupeni zob v gorjačo. Štiri, pet strahotnih ugrizov!

Potem se kača sesede. Njena bojevitost je ponehala in zdaj pride veliki lovčev trenutek. Z enim samim gibom pritisne gadovo glavo s palico ob tla in v isti mah podrži kači odprto konzervno škatle pred glavo. S spretnim manevriranjem spravi Florijan kačo do tega, da se splazi skozi škatlo v vrečo. Druge poti ji ne da. Plazivec je v najini oblasti.

Karlinger mi pokaže palico: na tistih mestih, kamor se je kača zagrizla, se leskečejo prozorne rumene kapljice. »To je strup!« Do nadaljnega je ujetnica ob strup, njene zleze so prazne. Obrneva se domov.

Ko tako eno uro hodiva, postaneva priči nenavadno zanimivega prizora. Karlinger je obe živali že od daleč zagledal. Na jasi se bori jež z gadom! Skrita za drevesom pridružujeva dih in opazujeva neenaki boj. Ka-

na uho. »Drag je, Mega. Ponujal sem mu že tri tisoč, pa ne mara.«

»Ponudi mu pet tisoč. Pet tisoč ni tebi nič, Antonio.«

»Če ga pa ne mara prodati!«
Skočila je na noge in zacetpetala kakor razvajen otrok.

»Hočem ta šal imeti, slišiš? Vseeno koliko stane in kako prideš do njega. Če mi ga ti ne ogrneš okoli vratu, bom pa našla drugega, ki bo to storil.«

»Prav!« je odgovoril. »Priskrbel ti bom ta šal, moja edina ljubezen!«

Čakajočemu Marcelu je dejal kratko in določno:

»Priskrbi mi šal, Marcel!«

Drugi dan je stopil Marcel v Petropulov kontoar in položil na mizo droben zavojček. »Evo ga,« je dejal.

Petropulos je široko odprl svoje male, špranjaste oči.

»Povej, kako si prišel do njega!«

»Dosti laže, kakor sem mislil,« je začel trgovčev zaupnik. »Spustil sem se z njim v razgovor. Sin Ahabd je bil jako slab; menda res že več dni ni jedel. Pod pretvezo, da bi rad

videl, koliko barvnih odtenkov bom neki razložil na šalu, mi je dovolil, da ga smem vzeti v roke. Med tem ko sem ga otipaval, pa sem zaslišal zamolkel padec in videl, da je Indijec omahnil na tla kakor prazna vreča. Okoli naju se je tisti mah zgrnila gneča ljudi in nekateri so se pripravljali, da preprogarja odneso. Preden pa so ga naložili na voz, je še odprl oči in hlastnil s skrivljenimi prsti pa zraku, a nihče ni vedel kaj je zamrmral.

»Evo, tule je 80 frankov,« sem dejal stražniku, »za toliko sva se zmenila.«

»Pa si videl, ko so ga odpeljali, Marcel?«

»Seveda sem, šel sem za njimi, v primerni razdalji kakopak.«

»In nima sorodnikov ali znancev?«

»Kolikor vem, ne. Toliko je gotovo da ni živ krst vprašal po njem in tudi nihče ga ni bliže poznal.«

Petropulos se je pomiril in ko je položil šal Megi okoli lepih pleč, se je imel za najbolj prevejanega trgovca na svetu. Megine ozke lbele

ča, prekrasen eksemplar, se junaško bori za življenje. Jež se spretno mota okoli nje in jo nabada na bodice. Obe živali se borita z vso ogorčenostjo. Zdajci pa jež izpremeni taktiko: gada zavleče v bližnjo kotanjo, ga potisne ob tla in se mu zagriže v vrat.

»Konec ga je,« reče Karlinger in se oddahne. »Srečo ste imeli, take reči se ne vidijo vsak dan.«

Trudna od hoje in razburjenja prideva domov. Prva najina pot je h kačjemu prekupčevalcu, ki ima pravcat hlev za to golazen. Štirje veliki stekleni povezniki stoje drug zraven drugega. V dveh leno leži več kač. »Če bi novega ujetnika samega pustila, bi od lakote umrl,« mi razlaga prekupčevalec. »Gadje žro samo tedaj, če so v družbi.« Skozi majhna vratca spusti Karlinger gada v poveznik. Ogorčeno se ujetnik vzpne in zasika. Njegovi tovariši ga radovedno gledajo. »Dve, tri ure se bo premetaval, potem bo pa mir,« mi pove prekupčevalec.

Potemkinovi prašiči

V Normandiji živi kmet, ki je nekega dne odkril, da so v Franciji vzgojeni prašiči cenejši kakor uvoženi. Zato jih je začel gojiti. Pri tem je vsako leto več zaslužil. Nekega leta pa mu je prišlo na misel, da bi jih začel gojiti na debelo in da bi s tem zaslužil dosti, dosti denarja. Ku-

pil si je veliko posestvo in vsak dan pripovedoval ljudem, ki so mu dali denar, kako zelo se debele njihovi in njegovi prašiči. To bo denarja, ko jih pripelje v Pariz na trg!

Enemu izmed njih pa je prišlo žalibog na misel, da bi si to zlato jamo za prašiče ogledal. Pridružili so se mu tudi drugi. Tako je nekega dne stalo pred kmetovo hišo deset gospodov s cilindri, ki so hoteli videti 3000 prašičev, ki bi pred njimi defilirali, če bodo zaradi debelosti sploh še mogli.

»Živali sem razvrstil v oddelke po sto komadov,« je jel kmet pripovedovati. »Pokazal vam bom vsako skupino posebej.«

Gospodje so bili zadovoljni in res je malo nato prikoralo mimo njih 100 prašičev, ki sicer niso bili bogve kako debeli, a vsaj zdravi videti. Ko so izginili, so prišli drugi in tako dalje. Kmalu pa je opazil eden izmed gospodov, da je v vsaki čredi eden izmed prašičev čudno lisast. Neopaženo je šel za njimi in z grozo opazil, da je kmet celo uro preganjal iste prašiče okoli hiše in jih kazal gostom.

S tem je bilo cvetoče farne seveda konec in kmetič sedi za mrežo. Toda svojo usodo prenaša z veseljem in pravi, da se prav nič ne kesa svojega dejanja, saj je zaradi njega vsaj leto dni živel kakor gospod.

Poravnajte naročnino!

in opazil je v njih čuden rumenkast lesk.

»Pusti me, da zaspim,« je nejevoljno zaprosila.

Petropula je še bolj stisnila tesnoba za srce.

»Hotel sem ti samo reči, Mega, da bi bilo nemara pametnejše zamenjati šal za nov avto ali denimo, biserno ogrlico, ki si jo sama lahko izbereš. Kaj praviš?«

Obrnila se je na drugo stran.

»Zato torej prihajaš,« se je razstidila, »zato da mi vzameš, kar si mi dal? Toda šala ti ne dam več nazaj!«

Petropulos se je poparjen splazil iz sobe. Komaj se je vsedel, ko so se vrata odprla in je planil noter Marcel.

»Mrtev je!« je zavpil brez sape.

Petropulos se je olajšano oddehnil.

»A to vendar še ni vzrok, Marcel, da bi se tako razburjal,« se je zasmeljal. Prihodnji trenutek pa se je ječe sesedel in vsa kri mu je izginila z obraza. Zakaj Marcel mu je bil šepnil na uho:

»Umrl je za kolero.«

Milijoni, zasluženi z žogo

Pred pomembno nogometno tekmo med Anglijo in Avstrijo v Londonu

Najslavnejši evropski vratar Hiden

Dne 7. decembra bo v Londonu velik dogodek, ki že zdaj postavlja v senco vse druge politične, gospodarske, umetnostne in kaj vem katere senzacije še: ta dan nastopi na zelenem polju avstrijska nacionalna enajstorica proti angleški, in ta dan se bo odločilo, ali še zmeraj drži, da je angleški nogomet prvi na svetu, ali pa se je razmerje sil prevagalo na stran evropske celine in bo Anglija pahnjena z nogometnega prestola.

Skrbi za sestavo moštev

Po lanskem gostovanju Špancev na Angleškem, ki pa ni pokazalo pravega razmerja moči — kakor znano so takrat Španci, ki so bili dotlej vajeni samih zmag, izgubili 0 : 7 — bo tekma med angleškim in avstrijskim nacionalnim moštvom prvi resni spopad zadnjih desetletij med kontinentalno in angleško reprezentanco na angleških tleh. Res da so zadnja leta Angleži in Škoti večkrat pomerili moči s svojimi učenci na

moglo spodobno zastopati čast angleškega nogometa. To pot pojde močno za res: Avstriji slove danes za najboljšo moštvo na evropski celine, Angleži pa na otokih; kdor zmaga, bo neuradni prvak Evrope. Tu se s slepomišljenjem in z izgovori ne bo dalo nič opraviti!

Kako pa bo z avstrijskim moštvom? Tu je stvar v toliko lažja, ker pridejo za reprezentanco v poštev igrači dvanajstih prvorazrednih dunajskih klubov. Avstrijsko nacional-

imel še mnogo lažjo nalogo, ker mu ne bo treba dosti izpreminjati sedanje avstrijske reprezentance. Avstrijsko moštvo je s korifejami, kakršne so vratar Hiden, vodja napada Sindelar in strelec Gschweidl, letos hitelo od zmage do zmage. Tako si je priborilo v bojih s tako silnimi nasprotniki kakor so Italija, Češkoslovaška in Madžarska, srednjeevropski pokal. Sicer se v zadnjem času tudi pri tej »čudežni« enajstorici opažajo nekatere manjše slabosti, vendar ni-

gleže ravno bodrilna. Irci so premagali 1 : 0, toda Irci niso kaj močni. V 0 : 0 z Walesom vidijo v Londonu še slabšo prognozo; po sodbi strokovnjakov je v tej tekmi angleška napadalna vrsta čisto odpovedala.

Po poročilih angleških listov bo zvezni kapetan pustil obrambo angleške reprezentance neizpremenjeno. Ostala bi tedaj znamenita branilca Goodall in Blenkinsop in najbrž tudi vratar Hibbs, čeprav se v tekmi z Walesom ni kaj obnesel; posebno

Gol za Avstrijo

Prizor z mednarodne tekme med avstrijsko in nemško reprezentanco

Živahen prizor pred golom

Angleški napadalcii navaljujejo na španskega vratarja Zamoro.

Na desni spodaj:

Nevaren kot
Vratar se zažene in žogo prestreže.

kontinentu; toda Angleži tem teknam niso pripisovali nikakega pomena, češ da so šli njihovi nogometaši nanje samo na oddih, da se odpočijejo in razvedre po trdih in narnornih bojih, ki so jih morali doma absolvirati v prvenstvenih tekmah. Takih in podobnih izgovorov so Angleži naštevati še več, da opravičijo svoje poraze na Dunaju; nekoliko gotovo drže, malo pa gre kajpada tudi na rovaš angleškega ponosa, ki noče priznati, da bi učenci že danes več znali kakor učitelji...

Teh izgovorov tedaj to pot ne bo. In tako stoji odbor za sestavo angleške reprezentance pred odgovornosti polno nalogo, da zbere moštvo, ki bo

ro moštvo se namreč rekrutira samo iz vrst prestolniških igralcev. Če se kdaj v katerem provinčnem mestu kakor Gradcu ali Lincu pojavijo talenti, jih veliki dunajski klubi kratkomalo kupijo in stvar je opravljena. Avstrijski nogomet je v pravem pomenu besede dunajski nogomet. Na tak način je n. pr. napravil karijero najslavnejši evropski vratar Hiden. Igral je najprej pri nekem graškem klubu, pa so ga na Dunaju odkrili in je kmalu nato že igral za dunajski Wac.

Hugo Meissl, generalni tajnik FIFA (vrhovne mednarodne instance za poklicni nogomet) in kapetan avstrijske nogometne zveze, bō to pot

so tako pomembne, da bi bilo treba vse moštvo do temelja izpremeniti. Take slabosti so v ostalem po končani naporni sezoni nekaj vsakdanjega.

Angleži ne vedo kaj bi

Dosti hujše skrbi imajo Angleži. Ta trenutek, ko to pišemo, se še nič ne ve, kako bo sestavljeno njihovo moštvo. Sicer so pred nekaj dnevi priredili poskusno tekmo proti kombinirani waleški enajstorici in odigrali tudi reprezentančno tekmo z Irsko, toda oba izida nista za An-

pri obrambi kotov je bil nezanesljiv. A kje naj se v vsej naglici najde zanesljivejši v mednarodnih borbah preizkušeni vratar?

Še večji križ je s halfi in z napadalno vrsto. Glede tega dela moštva si še do danes niso na jasnem, kaj in kako. Še to ni gotovo, ali bo nastopil kapetan moštva, svetovno znani napadalec Jack od londonskega »Arsenala«. Pri tej priliki naj mimogrede povemo, da so še nedavno nekateri klubi ponujali zanj »Arsenalu« 10 milijonov Din, če bi ga jim »prodal«. (Dalje na str. 5 pod črto.)

Izprehodi mimo naših izložb

O zimi, Miklavžu in Božičku. - Kaj vse smo videli in slišali.

Zima trka na vrata. Kmalu bomo namestu dežja dobili sneg, čez par dni imamo Miklavža, in še malo... pa bo božič. To je čas, ko je treba izdajati denar in nakupovati. To je čas, ko se moramo oskrbeti z zimskimi oblačili, ko slišijo otroci za vsakimi vrati rožljanje parklja in ko imajo mali in veliki otroci opravka z božičkom. Eni ga morajo financirati, da bo drugim prinesel veselje. Seveda pa se mora to tako zgoditi, da »večica ne ve, kaj dela desnica«.

Ljubljanske trgovine so svoje izložbe aranžirale v znamenju Miklavža in parklja. Otroci imajo s tem posebno veselje. Kar ganljivo jih je pogledati na cesti, kadar se s svetlimi očmi ustavijo pred izložbo z igračami, bonboni in podobnimi rečmi. Tudi mame si morajo kajpada natanko ogledati vse te krasote, ki jih utegne sveti Miklavž kupiti za njihove malčke pri Krisperju, Šmidu ali kje drugje. Toda starši se za te reči navadno tako hudo ne navdušujejo. Mnogo stvari se jim zdi bolj potrebnih: obleko bo treba kupiti, čevlje, srajce in nogavice... joj, pa še koliko drugega, praktičnejšega za vsakdanje življenje.

Za tiste, ki si še niso ogledali izložb s takimi praktičnimi rečmi, za tiste, ki se še niso informirali o kakovosti in ceni blaga za zimo ali za božična darila, smo napisali ta članek. Upamo, da ga boste z zanimanjem prebrali, upamo pa tudi, da vam bodo naše informacije prav prišle.

Na Kongresnem trgu imamo na primer prav solidno in renomirano trgovino Novak. Pred kratkim je prenovila svoje prostore in jih z obeh strani opremila z velikimi in zanimivimi izložbami, kjer najde še tako

Milijonske številke

Če pomislimo, da se v Angliji zbere na velike sportne prireditve po sto tisoč ljudi in tudi več, kar vrže časih svojih 25.000 funtov vstopnine (6 milijonov Din), bomo razumeli, da so nogometne tekme tudi velikega gospodarskega pomena. Pa niso samo mednarodne tekme, ki privabijo tolikšne množice gledalcev; celo tekme drugorazrednih klubov gleda teden za tednom svojih 40.000 ljudi. Zato je razumljivo, da so veliki angleški klubi prave sportne delniške družbe, ki nekatera leta lahko izplačajo svojim delničarjem velikanske dividende, drugič spet, če se slika obrne, pa jim morajo delničarji pomagati kriti primanjkljaj.

Poslednje obupno sredstvo za denarno ozdravljenje obnemoglega kluba je »razprodaja« in dražba lastnih igračev. Odkupnine, ki jih tako dobi klub, gredo dostikrat v stotisoče Din; seveda pa si potem ne more več privoščiti dragih korifej in mora začeti svojo pot iznova z mladimi, še neznanimi igračmi. Ti so kakopak še zastoj...

Profesional ali amater

Tako Anglija kakor Avstrija spada s svojimi reprezentančnimi klubi v vrsto profesionalov, t. j. poklic-

izbirčno oko nekatero lepo darilo za božič ali pa primerno blago za zimo. S to prenovitvijo je tvrdka Novak mnogo pridobila, ravno tako pa tudi Kongresni trg sam.

Kdo bi rekel, da je tvrdki šele 10 let? Pa vendar je tako. G. Novak je zaslovel s svojo znano solidnostjo in cenenostjo. Ne samo v Ljubljani, tudi zunaj nje in celo preko mej naše ožje domovine. Posebno kar sukno zadeva — saj ga prodaja v najbolj oddaljenih krajih naše države.

Pri njem dobite blago za obleke res prvovrstne kakovosti v veliki izbiri in po res solidnih cenah. Prijazni in postrežljivi so pri Novaku. Radi vam razkažejo in dajo nasvete. Če kaj za zimo potrebujete, plašč, sukno ali obleko, povprašajte na vsak način tudi pri g. Novaku. Prepričani smo, da vam bo marsikaj ugajalo in da se ne boste mogli pritoževati nad visokimi cenami.

*

Ali se spomnite tistega krasnega radijskega aparata znamke Eumig, ki smo ga v začetku leta podarili pri našem nagradnem natečaju? Stal je 3500 Din in veselje ga je bilo pogledati in poslušati. Ta aparat smo kupili pri tvrdki Radioval v Dalmatinski ulici, ki nam je res prvovrstno in solidno postregla. Tvrdka je ena izmed najstarejših ljubljanskih trgovin z radijskimi potrebščinami in splošno znana po svoji solidnosti in realnosti; zato ljudje radi kupujejo pri njej.

Radioval ima na zalogi vse svetovne znamke radijskih aparatov, ki so se tudi pri nas že uveljavile: Eumig, Ingelen, Kapsch, De Wald, Columbia itd. Pri njem dobite vse radioamaterske potrebščine, vsa strokovna navodila in pojasnila za se-

nih igračev. Angleški in škotski nogometaši so seveda pristni profesionali. Znano je, da je med amaterji dosti takih, ki so »amaterji«, to se pravi, sportniki iz same idealne ljubezni do sporta — le na jeziku. Manj znano pa utegne biti, da obstoje tudi nepristni profesionali. Kaj dosti jih seveda ne bo, dva ali tri pa le poznamo. Pokazalo se je na primer, da avstrijskega reprezentančnega nogometaša časih ni moči postaviti v nacionalno moštvo, ker — ne dobi dopusta v svoji postranski (ali glavni?) privatni službi. In tudi fenomenalni dunajski vratar Hiden, za katerega je londonski »Arsenal« ponujal že več desetisoč funtov — tudi on si mora služiti svoj kruh v doslovnem pomenu besede kot pek...

V začetku decembra se začne pravcato romanje oboževalcev usnjate žoge v London. Še iz Ljubljane, pravijo, se nekateri odpravljajo na drugo pot. Kako se časi izpreminjajo! Če pogledamo samo dve, tri stoletja nazaj: pod kraljico Elizabeto in Marijo Stuart je bil v Angliji nogomet strogo prepovedan; kdor je prepo-ved prekršil, je šel brez usmiljenja sedet. Danes pa prisostvuje vsem pomembnejšim nogometnim tekmam sam angleški kralj s kraljico in spremstvom...

sestavljanje aparatov in načrte za nje. Cene so seveda konkurenčne.

Letos si je tvrdka dala v program tudi zvočne aparature za kinematografe in je nekaj takih aparatov tudi že postavila. Kupci so z njimi zelo zadovoljni.

»Za Miklavža, za božič in za novo leto,« mi razlaga simpatični in prijazni g. Štrukelj, »se obračajo na nas ljudje glede nasvetov in nakupa radijskih aparatov. Vedno smo gledali na to, da vsakomur tako glede cen, kakor tudi glede kakovosti in plačilnih pogojev kar najbolje in najsolidnejše postrežemo. Tako delamo danes in tako bomo delali tudi v bodoče. Dobro blago, solidna postrežba in zmerne cene.«

Radijski aparat predstavlja krasno darilo za božič, ker prinaša veselje, godbo in pesem v družino. Tak aparat je kulturna naprava, ki nas veže z vsem svetom.

Pri nakupu radijskih aparatov obiščite tvrdko Radioval v Dalmatinski ulici! Gotovo boste z našim nasvetom zadovoljni.

*

Obiskal sem nadalje novo trgovino z blagi v Gradišču. To je prodajalna največje domače industrije volnenih tkanin Vlade Teokarovića iz Paraćina, ki jo vodi priznani domači veščak g. Anton Žigon. Razgovor teče kajpada o blagu, ki ga prodaja toli obilno založena trgovina za zimo in za božič. Ljubeznivi g. Žigon mi razkaže prekrasna blaga, ki so po svoji izdelavi zares prvovrstna, prav tako dobra kakor inozemska, če ne boljša, samo da je njih cena neprimerno nižja.

»Vprašate me,« se obrne k meni g. Žigon, »kako moremo tako kvaliteto prodajati za to ceno? Pojasnil vam bom. Tovarna Teokarović v Paraćinu je ustanovljena l. 1919. z domačim kapitalom. Ravno iz želje, da bi prodajala čim boljše blago kar najceneje, je bila prisiljena, da vso svojo prvovrstno volno kupi pri viru v Avstraliji, na Novi Zelandiji in v Kapski deželi. To je prvi pogoj za cenenost: kupovati neposredno pri producentu. Drugi pogoj je v tem, da ima tovarna dvajset lastnih prodajal, v katerih prodaja brez posredovalca po originalni tovarniški ceni. Tretji pogoj je velika produkcija, ki se je dosegla ravno s cenenostjo in prvovrstnostjo blaga, ki pa je hkrati omogočila, da našo prodajo čim bolj povečamo, tako da dela danes v naši tovarni 1.000 do 1.200 domačih delavcev in da nosi naše blago več ko 300.000 Jugoslovanov.«

Moram priznati, da so blaga, ki mi jih je g. Žigon pokazal, res prvovrstna. Prav tako moram naglasiti, da so vzorci, ki sem jih videl, zelo okusni in moderni. Tovarna ima namreč v Parizu, Londonu in New Yorku svoje stalno nameščene strokovnjake, ki ji poročajo o vseh novostih, tako da smo res lahko ponosni na to našo novo industrijo, ki nam prinaša novosti prav tako naglo kakor druge inozemske tvrdke.

Za zimo ali za praktično darilo za božič vam svetujemo, da si to blago ogledate. Prodajalna ima v zalogi

Naš pravi domači izdelek

vse vrste sukna za moške obleke, površnike in zimske suknje, za uniforme, razne vrste odej iz volne in kamelje dlake. Pletilne volne za ročna dela in industrijsko predelavo ima kar v 96 barvah! Barete v 25 barvah in obilno zalogo volne za kvačkanje, pletenje in strojno pletenje v 96 barvah in raznih debelinah.

Obiščite to trgovino! Radi vam bodo pokazali, kaj imajo, in gotovo boste našli to ali ono tudi zase, ali pa primerno darilo, če hočete koga obdarovati in razveseliti za božič.

*

»Sem samo pol človeka, če ne pijem kavo...« Saj gotovo veste, katero kavo? Motohovo! To je šlo od ust do ust, to smo brali v časopisih, na lepkih in to smo videli, če smo se hoteli malo razvedriti ali osvežiti po napornem delu. V tem primeru ni bila izvrstna samo reklama, nego tudi kava, ki nam jo je priporočal simpatični gospod Motoh z Vodnikovega trga. Res dobro kavo nam je priporočal. Toda povedati moram, da se v njegovi trgovini dobi tudi še veliko drugih dobrot, posebno zdaj pred Miklavžem in božičem.

Razkazal mi jih je te dni, ko sem ga obiskal v njegovi prijazni trgovini. Fine likerje ima, bonbonjere, lepe in okusne čokoladne figure. 1. decembra je napravil v vsej trgovini izložbo in opremil vse te/dobrote s cenami. In kar je glavno, te cene se nam niso zdele visoke, in zato smo si zaželeli marsičesa, kar bi moglo malčke, pa tudi odrasle razveseliti. Recimo da bi se Miklavž tu oglasil, kadar bo izbiral darove.

Gospodinjam še to: Motoh ima na zalogi prvovrstno čokolado, rozine, mandlje, pečivne praške, dober rum, kompute, vloženo sočivje in vkuhanu sadje. Pa še druge stvari, ki jih potrebujejo naše gospodinje za fine potice in druge pikantne sladkarije. Ali ste se že oglasili pri njem?

In naposled: ne pozabite, da »ste samo pol človeka, če ne pijete kave Motoh!«

h. k.

Zvočnik za uspanje

Ameriški zdravnik profesor Morgen je izumil posebne zvočnike, ki posnemajo brenčanje žuželk. Te zvočnike pritrđi bolnikom, ki ne morejo spati, na glavo, na roke in na nogo. Pravijo, da potem kaj hitro zaspano.

Dve novosti za naše čitatelje

Rubrika, v kateri lahko sodeluje vsak naš naročnik: za objavljen prispevek plačamo 20 Din. — Lepa darila za božič in novo leto. — Spomnite se svojih sorodnikov in prijateljev doma in na tujem!

S prijetno novico prihajamo danes med Vas, dragi naročniki. Vsakdo izmed Vas lahko pri nas zasluži 20 Din. Kako, vprašate? Kaj nimate že dosti drugih izdatkov pri izdajanju lista?

Da, imamo jih, toda ne strašimo se novih, če vemo, da bomo z njimi napravili naš list še bolj zanimiv. Ta znesek bomo vsakomur izplačali, kdor ga bo zaslužil. Zaslužiti pa ga ne bo težko.

Od prihodnje številke dalje nameravamo namreč uvesti novo rubriko pod naslovom

Naši bralci pišejo

V tej rubriki bomo prinašali dopise naših naročnikov o vsem, kar nam pošljejo zanimivega iz svojega življenja ali opažanja. Čitatelji bodo v njej lahko povedali, kaj jim leži na srcu, kaj bi želeli, da bi bilo drugače v javnem življenju, kaj se je njim samim zanimivega, žalostnega ali krivičnega zgodilo itd. Seveda pa morajo biti morebitne kritike take, da so po zakonu dovoljene, nihče se ne sme žaliti in tudi list ne sme zaradi njih priti v neprijeten položaj. Objektivna, stvarna, dobro mišljena kritika pa bo vseskoj dobrodošla.

Vsak dopis mora biti podpisan s polnim imenom. Če pisec ne želi, da se njegovo ime natisne, naj to izrečno pove. V tem primeru naj določi, pod katero šifro naj se dopis objavi. Dopis sam pa mora biti, ponovimo, podpisan s polnim imenom. Nepodpisani ali nepopolno podpisani

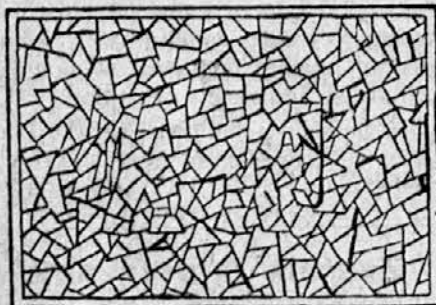
Skrivalnica

V spodnji sliki je skrit slon, ki ga morate poiskati. Ko ga odkrijete, prevlecite s svinčnikom ali pa s črnilom njegove obrise, napišite pod sliko jasno in razločno svoje ime in naslov in pošljite vse skupaj v odprti kuverti, frankirani z znamko za 25 par, na upravo »Družinskega Tednika Romana«, Ljubljana, Dunajska c. 29/I, poštni predal št. 345.

Nefrankirane ali premalo frankirane pošiljke bo uprava zavrnila.

Tu odstrižite!

Pošiljam Vam rešitev skrivalnice, objavljene v Vašem velikem nagradnem natečaju. Obenem nakazujem 1/2 letno naročnino ter Vas prosim, da me vpišete v seznam tekmovalcev za nagrade ter mi kot naročniku pošiljate Vaš list.

Ime
Kraj
Pošta

ni dopisi pojdejo v koš. Neumestne ali osebne kritike takisto.

Dopisi morajo biti kratki. Drobno pisani ne smejo dati več kakor eno stran dopisnice. Uredništvo si pridržuje pravico dopis objaviti ali ne in ga po lastnem spoznanju popraviti, skrajšati ali izpopolniti, seveda tako, da zmisel pri tem ne bo trpel.

Prispevke za rubriko »Naši bralci pišejo« bomo objavljali po vrstnem redu, kakor nam jih pošta dostavi. Objavljenih rokopisov ne bomo vračali, neobjavljene pa le tedaj, če bo priložena znamka za 3 Din. Tudi na vprašanja bo uredništvo odgovarjalo le tedaj, če jim bodo priložene znamke za 3 Din.

Za vsak objavljen dopis bo naša uprava izplačala piscu 20 Din, ko koj po objavi.

Vabimo Vas k sodelovanju. Poskusite! Ponujate se Vam postranski zaslužek, vsemu bralskemu krogu »Družinskega Tednika« pa nova, zanimiva rubrika. Postanite naš sodruženik v njej!

Rubrika »Naši bralci pišejo« bo dostopna vsem. Uvajamo jo v prepričanju, da bomo z njo okrepili čvrste zveze med našim listom in Vami, njegovimi bralci in — upajmo! — bodočimi sodruženiki.

*

Naša druga novost pa je prišla iz vrst naročnikov samih. Naročnica ga. T. M. nam je namreč ondan med drugim tole napisala:

... in ker mi je Vaš list tako ljub in ga tako nestrpnost pričakujem od tedna do tedna, mi je nekaj prišlo na um, kar bi Vam rada sporočila. Vidim namreč, da se »Družinski Tednik« mi prikupil samo meni, temveč so tudi tistih sedem naročnic, ki so se potem mene naročile nanj, z njim zelo zadovoljne. Če ga torej vse tako rade beremo in težko pričaku-

jemo, če nam vsem tako ugaja in nas razveseljuje in zabava, zakaj ne bi tudi druge? Ali ne bi mogli, gospod urednik, priporočiti Vašim naročnikom in naročnicam, da bi za Miklavža ali Novo leto podarili prijateljem ali znancem »Družinski Tednik«? Ali ne bi bilo lepo darilo, če bi tisti, ki ima sorodnika ali prijatelja v kakšni tuji deželi, v Ameriki, na Francoskem ali v Nemčiji, plačal za njega celoletno naročnino? Po mojem bi bil to hvaležen in trajen dar...

Misel, ki smo naši zvesti naročniki hvaležni zanjo, se tudi nam zdi dobra in izvedljiva. Zato smo sklenili, da priporočimo cenj. naročnicam in naročnikom, da se je poslužijo. V ta namen prinašamo spodaj naročilnico, ki Vam bo olajšala naročilo. — Še tole moramo pripomniti. Če naročite »Družinski Tednik« za svojca ali znanca v tujini, morate za vse leto plačati 120 Din; naročnina za inozemstvo je namreč dražja, ker moramo sami plačati poštnino. Če pa kateri od Vas, ki ste v inozemstvu, naroči »Družinski Tednik« za prijatelja ali sorodnika v Jugoslaviji, boste seveda plačali samo 80 Din. Ni treba, da bi denar menjali. Lahko nam ga pošljete tudi v veljavi države, kjer prebivate.

Če ste se torej odločili koga obdarovati za božič ali novo leto, podarite letno naročnino! To bo lepo in res trajno darilo; ne bo samo eno darilo, nego bo dva in petdeset daril, ki boste z njimi razveselili mater, očeta, sestro, brata, zaročenca ali zaročenko.

Vrhu tega bo naša uprava tistemu, ki ga mislite tako obdarovati, sporočila, da ste ga za božič ali novo leto prijetno presenetili z originalnim darom, s celoletnim pošiljanjem »Družinskega Tednika«. Uprava mu bo v posebnem pismu na finem papirju voščila v Vašem in svojem imenu vesele božične ali novoletne praznike.

Torej, če mislite kaj podariti — podarite »Družinski Tednik« za leto 1933!

Najnovejša škotska

»Halo, Mc Keen — dvajset let se nisva videla! To morava zalitit!«

»Velja! Samo opozoriti te moram, da sem zadnjič jaz z plačal!«

Prijateljska beseda

Oglejte si dobro to številko: 12 strani ima in stane samo 2 Din. Če jo boste pazljivo pregledali, boste videli, da je skrbno napisana in vestno urejena in da ji je glavni namen razvedriti Vas in razveseliti.

Ali ste jo pregledali? Nu, kaj rečete? Vam ugaja? Lepo; če je tako, bi Vas pa prosili, povejte to svojim prijateljem in jih nagovorite, da se na »Družinski Tednik« naroče. Čim več nas bo, tem boljši bo list, tem bolj boste z njim zadovoljni. In če ste danes z njim zadovoljni, naj gre od ust do ust, da je »Družinski Tednik« list, ki ima dolžnost svoje bralce zabavati in razveseljevati in odganjati skrbi in črne misli.

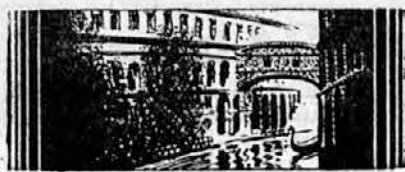
Če Vam kaj v njem ne bi ugajalo, pa ne govorite dalje. Nego sedite in napišite pismo nam, pa nam povejte, kaj bi hoteli drugače in bolje. Gledali bomo, da popravimo in izpopolnimo, kjer bo treba. Ker nam je mnogo do tega, da so naši bralci zadovoljni. Ker bi hoteli, da bi bil krog naših naročnikov čim širši. Pomagajte nam pri tem! Hvaležni Vam bomo.

Družinski Tednik kot božično darilo!

Dobro darilo mora imeti trajno vrednost. Če hočete napraviti veselje svojemu prijatelju, če hočete presenetiti svoj drago: podarite naročnino na Družinski Tednik! Pomislite: s takim božičnim darilom prinesete svojim prijateljem prihodnjo leto vsak teden veselje in radost v hišo! Družinski Tednik bo v Vašem imenu poslal darilo, v Vašem imenu bo voščil obdarovancu vesel božič in srečno novo leto! V ta namen samo izpolnite spodnjo naročilnico, pošljite jo kot tiskovino (25 par) upravi Družinskega Tednika, Ljubljana, Dunajska (Tyrševa) 29/I, poštni predal 345, in nakažite po položnici (če je nimate, pišite ponjo!) naročnino za pol leta ali vse leto — kakor hočete. Vse drugo oskrbimo mi z božičnim in novoletnim voščilom vred. — Naročnina je 80 Din za vse leto, za pol leta pa 40 Din. Če hočete naročiti za svojega prijatelja v inozemstvu, se zaradi velike poštnine zviša naročnina na 120 Din za vse leto, na 60 Din za pol leta.

Ime darovalca	Pošiljajte Družinski Tednik na ta naslov vse leto — pol leta. Naročnino Vam danes poravnaj po prejemu položnice.	Ime obdarovanca
.....
Kraj:	*	Kraj:
.....	Kar ne velja, prečrtajte
Pošta:	Pošta:

MOST VZDIHOV

52. nadaljevanje

ZGODOVINSKI ROMAN NAPISAL MICHEL ZEVACO

S tem prividom v srcu je Bianca pogumno korakala celo uro; tedaj pa je nenadoma zagledala pred seboj gozd, ki je presekala cesto.

Vsa drgečoč je obstala.

Gozd je bil mrk in teman.

Gmota sivih senc in nad njimi plavajoče gmote črnih senc: tako so Biancine oči videle gozd.

Mračne ploskve, črne in zlovešče... le tu pa tam nejasna, bledikasta luč, prihajajoča iz prstenih oblakov, ki so se preganjali po nebu.

Vmes pa so bile vrzeli neprodorne črnine, votline teme, brezdna noči.

In na dnu teh globin šelestenje, drhtenje, pošepetavanje in skrivnostno šuštenje.

Težke deževne kaplje, padajoče v to temo, golazen, bežeča pred kršilcem nočnega miru, milijoni žuželk, radovedno gledajočih, kdo prihaja...

Bianca je stopila v gozd.

Zbegane luči, pronicajoče iz težkih oblakov, so se počasi izgubile druga za drugo.

Bianca je bila zdaj pod obokom prepletajočih se vej; in obdala jo je noč z vso svojo grozo.

Trepečoč je obstala.

V črni temi polnočnega gozda se še tako pogumen mož, če je sam, ne ubrani nejasnega občutka nemira, ki pronica iz skrivnosti teme kakor rosa, ki prodre tja do najzadnjih globin srca.

Bianca je bila ženska, to se pravi, nemirjo je moral zgrabiti še dosti prej. Ženska?... Mlado dekletko z bujno domišljijo, ki ji je bila priroda še zaprta knjiga.

S tem pa nočemo reči, da jo je bilo vsake stvari strah.

Pogumno je kljubovala bizarneemu občutku, vzniklemu iz omotice, ki vstane iz neznanih globin in obsede možgane: varljiva blodnja, ki sicer čutiš njen dušiči objem, pa ne veš, kako bi se ga sprostila.

Zdajci je nekje na levi zarukal jelen.

Hripav in žalosten je bil njegov klic.

Čisto od blizu ga je čula.

Če bi vedela, čigav je ta glas, bi se pomirila.

Pa ni vedela. In zato se je splazil v njeno dušo mrzel strah in groza jo je z ledenimi prsti stisnila za srce.

Spustila se je v tek.

Tedaj so se začuli isti glasovi z desne; potem spet nekje daleč, z vseh strani, in mahoma je bila vsa noč polna tuljenja, kakor bi tema sama spuščala te grozotne glasove iz stoterih ust...

Opotekaje se, z rokami, iztegnjenimi pred se, je Bianca tekla, ali vsaj mislila, da teče.

Ena edina misel jo je obsedala:

Črni gozdni mož prihaja nadnje!

Kdo? Črni gozdni mož?...?

Pravljeno bitje, ena tistih postav človeške domišljije, ki prhutajo nad razvalinami gradov, nad gozdovi in morji in puščavami, nad vsem, kar je brezdanje, neizmerno in skrivnostno.

Ta bitja postajajo tem bledejša, tem nejasnejša, čim bolj se izgublja praznoverje. Toda v tisti dobi je bilo praznoverstvo vsemogočno, in ta bitja so živela žilavo življenje.

Vsak gozd je imel svojo pripovedko.

Tudi ta je imel svojo.

Bianca jo je poznala; Juana jo ji je pripovedovala s tistim resnim glasom ljudi, ki verujejo. V Benetkah jo je slišala v drugič.

Da! Črni gozdni mož ji je bil za petami!

Zasledoval jo je, bližal se ji je in spet odhajal, da jo še bolj zmeša, da se z njo igrava...

In on je bil tisti, ki je rjovel in tulil, zdaj od blizu, potem spet od daleč...

In zdajci je v njenem zbeganem duhu vstala vsa ta strašna pripovedka.

Njeno domišljijo je zavzela zgodba o črnem gozdnem možu.

Začela si jo je v duhu obnavljati po Juaninem pripovedovanju.

Črni gozdni mož!...

Kdo je ta mož?

Spotaknila se je in padla na kolena. Skrila je glavo v roke in čakala usodnega udarca...

Stvar sega nazaj v prve dobe ustanovitve Benetk. Pripovedka nekoliko zamenjava zgodovinske dobe in pušča v nemar letopisno znanost — ali bi drugače bila pripovedka? Tako je postavila sredi lagune utrjen grad. To je bilo v tistih davnih stoletjih, ko so prvi Benečani spočeli drzno misel, da si postavijo mesto sredi morja, čisto vojaško mesto, najbrž piratsko gnezdo.

Pozor! Pozor! Pozor!

**žrebanje za nagrade,
vredne 50.000 Din!**

Čas hiti in dan žrebanja za nagrade se bliža! Ne zamudite s skrivalnico in naročnino! Za oboje smo združili rok, ki poteče

10. decembra t. l.

Izrabite tedaj to priložnost, ki je tako redka in lahka. Če takoj ne pošljete rešene skrivalnice in če ne poravnate naročnine, se pripravite lepo priliko, da si za božič napravite veselje z našimi dragocenimi darili. — Kajti brez skrivalnice in plačane naročnine ne morete tekmovati za naše lepe nagrade, in Vam tudi lista ne moremo pošiljati. Svar je jasna in zato

ni da bi kaj premišljali!

V tistih časih se je torej Velika laguna razprostirala še mnogo dalje na zapad in na sever. Mestra takrat še ni bilo, tudi ne tamkajšnjega gozda. Tam, kjer so pozneje nastale mestrske hiše, so bile morske kleči, in kjer stoje zdaj hrasti, ciprese in cedre, so takrat butali morski valovi.

Nekako sredi kraja, kjer je stal pozneje mestrski gozd, se je torej dvigal na otoku, ali prav za prav na skali utrjen grad kakor gnezdo morskih galeb, z vseh štirih strani pa so ga obdajali mogočni stolpi.

Tam je stanoval neki Catenaccio, ki je imel po svoji zunanosti in običajih nekaj sličnosti s proslulim Modrobradcem.

Pripovedka pravi, da je bil Catenaccio baron, čeprav v tistih davnih časih, kamor pripovedka postavlja to povest, baronov še niso poznali. Catenaccio je imel na svojem gradu sto oboroženih mož in celo vrsto služinčadi.

Na velikih in širokih splavih se je Catenaccio vozil s svojimi oboroženci, ki so bili vsi na konjih, bodisi na kopno bodisi v mesto, ki se je takrat porajalo in je imelo nekoč postati kraljica morja.

Vselej kadar so se od daleč prikazali široki splavi, sta zavladala med ljudmi strah in trepet: žene so se spustile v jok, možje pa so se pripravili na obupen boj. Zakaj kadar je baron Cate-

naccio zapustil svoj utrjeni grad, je pomenilo, da se odpravlja plenit, krast in požigat. Usmiljenja ni poznal, ne prizanašanja.

Svojo divjost je najrajši znašal ravno nad porajajočimi se Benetkami. Ker je bil dotlej neomejen gospodar Velike lagune, ni čuda, da sta ga popadla gnev in ljubosumnost, ko je gledal, kako se naseljujejo v njegovi bližini, na peščenih otokih pogumni sosedje, ki mu hočejo ugrabiti dotedanje gospodstvo nad morjem in njegovo okolico. In tako se je vsaka tri, štiri leta izkrcal s svojimi možmi, vsi v oklepah in na konjih, s sulicami v pesteh. Takrat se je začelo veliko klanje. Porušil je kole, na katerih so Benečani postavili svoje hiše, da so zgrinile v vodo, pebil vsakogar, kdor mu je prišel v pest, in se nato vrnil nazaj v svoje gnezdo, vodeč s seboj najlepša beneška dekleta.

Res da se je Catenaccio z vsakega takega pohoda vračal močno oslavljen, ker je moral pustiti na bojišču dosti svojih ljudi. Toda ko je bil spet doma, mu je bila prva skrb, da dobi nadomestila za mrtve. Ranjencev mu ni bilo mar; enkrat za vselej je dal ukaz, da jih morajo naložiti na splav in odpeljati daleč ven, tja, kjer je pozneje utegnil biti Orfanski kanal žalostnega spomina; in potem so splav kratkomalo potopili. Catenaccio je tako prepričal svoje ljudi, da morajo zmagati ali pa umreti na bojišču. Tiste, ki so ostali živi, pa je bogato nagradil z zlatom, dragulji in z ženskami. Nekaj dni po vsaki taki odpravi sta vladala na gradu hrupno popivanje in samopašna razuzdanost. Benečani so moralj od daleč poslušati obupno vpitje svojih žena in hčera, ki so se zaman skušale upirati nasilnosti Catenacciovih ljudi. Razumljivo, da sta tedaj njihova groza in srd še narasla. Catenaccio sam pa je šel v vzhodni stolp svojega gradu, ki je gledal proti Benetkam, in potem dan za dnem togotno opazoval Benečane, ki so se pogumno in vztrajno spravili na delo, da popravijo svoja opustošena domovanja.

Grad je imel štiri stolpe, pravi pripovedka. V vsakaterem je bila zaprta po ena ženska, ena od tistih, ki jih je Catenaccio ugrabil in pripeljal s seboj. Te ženske so morale, kadar je nanje prišla vrsta, pustiti Catenacciu, da si jih je za eno noč vzel za ženo. Po povratku z vsakega pohoda pa se je tole zgodilo:

Na grajskem dvorišču si je Catenaccio izbral med ugrabljenimi ženskami štiri, ki so mu najbolj ugajale; pri tem je gledal, da so bile vsaka drugačne lepote. Ostanek je prepustil svojim vojakom. Nato je prijel eno teh štirih, ki si jih je bil zase izbral, za roko in jo odpeljal v vzhodni stolp. Tam jo je vpričo ženske, ki je bila že tam zaprta, posilil, nato pa je zgrabil prejšnjo za lase in ji z enim samim zamahom odsekal glavo. Enako je storil v ostalih treh stolpih. Tako je Catenaccio napravil po vsakem pohodu.

Sosečina takega razbojnika, pravi pripovedka, je bila za vse prebivalstvo daleč na okoli prava šiba božja. Črni mož je kupičil poboje na poboje in nihče ni vedel, kdaj bo konec teh strahot. Črni mož je bil namreč Catenaccio; tako so ga imenovali zaradi njegove dolge črne brade.

Benečani so poskušali na vse načine, kako bi se rešili kazni, ki jo je Bog poslal nadnje. Najprej so mislili na to, da bi postavili okrog mesta, ki so ga gradili, visok nasip. Toda Črni mož je ta nasip razdejal, še preden je bil gotov. Potem so hoteli navaliti na grad; ker pa so bili slabo oboroženi, so jih Catenacciovi vojaki odbili in jim prizadejali strašne izgube. Videč, da nič ne opravijo, in ker so zaman prosili pomoči svetega Petra in svetega Pavla — ki takrat vobče še nista živela — so v obupu sklenili, da zapuste svoje otoke in odidejo iz tistih krajev.

Takrat pa je živel v Benetkah preprost mladenič, ki mu je bilo Marko ime. Bil je zaročen z lepo deklico, ki jo je ljubil iz vsega srca in tudi

ona ga je ljubila iz vse svoje duše. To deklico pa je ugrabil Catenaccio in jo je čakala ista usoda, ki je bila namenjena njenim tovarišicam. Ime ji je bilo Ivana. Markov obup je bil neizmeren. Pa ni tožil in točil jalovih solz kakor njegovi rojaki; obdržal je žalost zase, zaprl obup v srce in koval osveto. A kako naj se maščuje? V grad ni bilo moči priti. Catenaccio ni nikoli pustil vanj nobenega moškega in je zavrnil celo romarje, ki so se na potu v sveto deželo ustavili pri njem, proseč ga prenočišča. Kar koj naj povemo, da pripovedka ne pojasni, kako so mogli že v tistih časih biti romarji in sveta dežela, ko pa se je vse to dogajalo davno pred Kristusovim rojstvom. Zavrnil je tedaj celo romarje; kar se ujetnikov tiče, pa že vemo, da jih ni poznal, ker jih je dal takoj pomoriti.

Tako je prišlo leto, ko se je Catenaccio pripravil na nov pohod na Benetke.

Pravijo, da se je tisto noč pred odhodom prikazal Catenacciu Satan, ki mu je bil varuh in zaščitnik, in mu resno odsvetoval ta pohod.

»Zakaj?« je zarenčal Črni mož, »zakaj naj bi si jutri ne obnovil zaloge žensk za svojo posteljo, dobrega vina za svoje kleti in zlata za svoje ljudi?«

»Tega ti ne vem povedati,« je odvrnil Satan. »Vem samo to, da mi je sveti Marko izrečno prepovedal. In to veš, da je sveti Marko, ki je vzel Benečane pod svoje varstvo, strašen svetnik in bi me takoj pokončal, če se mu ne bi pokoril.«

»Naj hudič vzame svetega Marka in tebe! Jaz se bom ravnal po svoji glavi.«

Satan je skomignil z ramenj in nezadovoljen odšel na način, kakršnen je bil pri njem v navadi; to se pravi pogreznil se je med dimom in gromom v tla.

»Ali je že kdo videl takega strahopetca!« je zagodrnjal Catenaccio in še tisti mah razdelil poslednje zapovedi za jutrišnji bojni pohod.

Ko je vželo solnce, so se oboroženci na konjih, v oklepih in s čeladami, s sulicami in bati v rokah, vkrcali na velike splave, ki so takoj odrinili od brega; vesla v treh zaporednih vrstah so v taktu udarjala v vodo, veslači in vojaki pa so peli bojne pesmi; ljudi, ki so vedeli, kaj to pomeni, je ledena groza stisnila za sree.

Catenaccia in njegove roparje je v Benetkah sprejela toča puščic, toda izkrcali so se vkljub temu. Nastal je strahovit bojni metež in Benečani so se kmalu morali premagani spustiti v beg. Catenaccio se je tedaj spomnil nasveta svojega prijatelja Satana, in se jel na glas grohotati. Potem se je začela plenitev, ki je trajala ves dan in še vso noč.

Drugo jutro so vojaki s Catenacciom na čelu zapustili požgane in vnovič razrušene Benetke in odvedli s seboj okoli petdeset žen in deklet.

Na grajskem dvorišču je Črni mož pregledal nesrečnice in si jih po svoji navadi štiri izbral zase; morda niso bile ravno najlepše, zato pa so bile take, ki so mu najbolj ugajale.

In potem je po svoji živinski navadi prijel eno za roko in jo odvedel s seboj v vzhodni stolp, ki gleda proti Benetkam.

Prišel je v veliko dvorano, kjer je bila zaprta ujetnica, ki jo je čakala strašna smrt, ko Catenaccio zadovolji z njeno naslednico svojo strast.

Ta nesrečnica se je stiskala v kot, z roko pa se je krčevito oklepala bodala.

Ko je zagledala ujetnico, ki naj jo zamenja, je vztrepetala in se komaj premagala, da ni kriknila.

»Ivana,« je zarenčal Catenaccio, »poslušaj me!«

Ob teh besedah je nova ujetnica vztrepetala. Zakaj nova ujetnica ni bila nihče drugi kakor Marko, lepi mladenič, ki je bil z Ivano zaročen. Po končani bitki se je bil preoblekel v žensko, trdno odločen, da se na tak način vtihotapi v grad. Kako, da ga niso izpregledali in da so ga res imeli za žensko? Kako da si je Catenaccio ravno njega prvega izbral in ga odvedel s seboj v vzhodni stolp? Pripovedka s tistim naivnim prezirom življenske logike, ki je značilna za vse pripovedke, o tem ne omeni besedice. In ker mi po njej pripovedujemo, se tudi po njej ravnamo.

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike, zapesnice i. t. d. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
L J U B L J A N A

»Ivana,« je torej zavpil Catenaccio, »poslušaj me! Do zdaj si se mi upirala s tem prekletim bodalom, ki ga imaš od svetega Marka, toda danes ti odbije poslednja ura. Če te ne morem dobiti, pa te vsaj lahko zadavim!«

Tako je Marko izvedel — lahko si mislimo, s kolikšnim veseljem — da je njegova draga zaročenka ostala devica.

Tedaj se je Catenaccio obrnil k Marku:

»In ti, ženska, kako je tebi ime?«

»Takoj izveš!« je odgovoril Marko z jasnim glasom.

Hkratu je vrgel s sebe žensko obleko in se pojavil v bleščeči bojni opravi z mečem v roki.

»Marko mi je ime,« je vzkliknil »in pošilja me svetnik, ki imam po njem ime, da te kaznujem za vse tvoje zločine.«

Še preden se je Catenaccio utegnil osvestiti od osuplosti in od groze, ki ga je izpreletela ob tem imenu in ob nenavadnem razkritju, se je Marko vrgel nanj in mu zarinil meč v goltanec.

Črni mož se je zvalil v mlako krvi, Ivana pa je vsa trepečoč omahnila v naročje svojega zaročenca, ki je tako postal njen osvoboditelj.

Prav takrat se je prikazal Satan. Sklonil se je k Črnemu možu, ki je hropel v poslednjih izdihljajih, in se zagrohotal:

»Kaj sem ti rekel?!«

»Prav si imel,« je zaječal Catenaccio. »Vzemi me s seboj, kakor je dogovor med nama.«

Satan se je grozovito zarežal, zgrabil Catenaccia za lase in udaril ob tla, da so se odprla. Nato se je pogreznil s svojo žrtvijo v drobno zemljo. Tisti mah so se s strahovitim truščem razklali zidovi zakletega gradu, in trenutek nato sta se grad in skala, ki je stal na njej, pogreznila v valove.

Marko in Ivana sta se čudežno našla na nekem čolnu, ki ju je zanesel v Benetke. Tam so zaročenca sprejeli z velikim zmagoslavjem. Še tisti dan sta se poročila, bila sta srečna in imela sta mnogo otrok.

Takšna je pripovedka o Črnem gozdnem možu, ki si jo na vasi v Gornji Italiji še dan današnji z grozo pripovedujejo, toda poprej skrbno zapro vrata in okna.

Potem pripoveduje še tole:

Bog je obsodil dušo Črnega moža, da mora na vse veke bloditi po prizorišču svojih zločinov. In tako se je vse do tistih dob, ko je Velika laguna obstajala še v prvotnem obsegu, ribičem, katere je zla zvezda zapeljala do kraja, kjer je nekoč stal zakleti grad, prikazala pošastna ladja, iz katere je zdaj pa zdaj vstal rezek krik. Takrat so se ribiči vselej z vso silo uprli v vesla, zakaj Črni mož na pošastni ladji jih je začel zasledovati, hoteč se polastiti njihovih žen.

Minila so stoletja. Pesek je svoje storil, laguna se je zasipala in suha zemlja je zavzela dobršen del morja okoli kraja, kjer se je vzpenjala Catenacciova skala. Trava je jela poganjati in počasi tudi drevesa; tako je zrasel med obrežjem in Mestrom cel gozd — gozd, ki ga danes tudi ni več.

Pa ne mislite, da se je Catenaccio tako poceni odrekel svojim hudobijam. Najprej je postal Črni mož pošastne ladje, potem pa se je izpremenil v Črnega moža mestrskega gozda. Razlika je bila le ta, da je poprej preganjal ribiče z ladjo, zdaj pa je zasledoval ljudi peš.

Zmerom pa mu je bilo samo do žensk, posebno do deklet, ki so se v svoji neizkušenosti drznile ponočij skozi gozd.

Zasledoval jih je, zalezoval od goščave do goščave, od grma do grma, in gorje jim, kadar so mu padle v roke.

Pravijo, da je v tem gozdu izginilo dosti deklet, in vsa ta izginotja so šla na rovaš Črnega moža.

Bianca je bila odločno in bistro dekle. Na praznovestva ni dosti dala, vrhu tega pa jo je še vzgoja obvarovala pred njim.

Toda v tisti dobi so še moški, med njimi celo zreli, resni možje podlegali svoji okolici. V življenje naroda je posegla cela armada zlih duhov in angelov, vampirjev in fantomov vseh vrst in ljudstvo je neomajno verovalo v vsako tako prikazen.

Če pomislimo, v kako zbezanem stanju je morala biti Bianca, če jo postavimo vrhu tega še v neprodno temo sredi gozda, kjer se zdi zavijanje vetra ko skrivnostna tožba, kjer udarja jelenje riganje na uho kakor rjojenje divjih zveri, kjer je tema tako gosta, da nehote vstajajo v domišljiji fantastični prividi, in če naposled oživi v spominu takega otroka še pripovedka, ki jo je tolikokrat čula — če vse to pomislimo, nam ne bo težko razumeti blazno grozo, ki se ji je zaglodala v mozeg.

Povedali smo, da je kleknila na kolena in skrila obraz v dlani ter z grozo jecala:

»Črni gozdni mož!... Črni gozdni mož me preganjal!...«

Kako dolgo je to trajalo?...

Utegnilo je biti dve ali celo tri zjutraj, ko je vsa premrla od mraza, ne upajoč se več boriti se z grozo, ki ji je zavzela srce, vstala in opotekaje se, trepečoč po vsem životu, s široko odprtimi očmi skušala iti naprej.

Zdajci pa je za seboj začula korak.

Nagel, besen korak, se ji je zdelo.

A to pot ni bil več privid razdraženih živcev. To pot je res nekdo tekkel za njo...

Ali jo je zalezoval?...

Kdo ve!

Bianca je zbrala vse svoje moči.

Spustila se je v tek, naravnost naprej, brez nade, da ubeži Črnemu gozdnemu možu, gnana od instinkta samoobrambe.

Oster, vreščeč sovji glas je presekala tišino. Temu kriku, oznanjevalcu nesreče, je odgovorila s krikom obupa, in v drugič omahnila na kolena, že čuteč na tilniku vroči dih Črnega gozdnega moža.

Tisti mah jo je neznanec, ki je tekkel za njo, dohitel. Izpod plašča je potegnil slepico in posvetil Bianci v obraz.

Nedoločljiv usmev mu je tedaj zletel čez obraz.

In če bi bila Bianca takrat dvignila oči, bi bila še z večjo grozo, kakor če bi se ji bil prikazal Catenacciov duh, spoznala nakazni obraz pošasti, ki se je sklanjala nad njo.

V

Nadaljevanje Črnega gozdnega moža

Imperijini gosti so se začeli zbirati okoli desetih. Kitare in oboe so zasvirale opojne in sladostrastne melodije. Imperija je bila sama večša glasbe in je skomponirala več napevov, ki so jih igrali na njenih prireditvah. Razkošna oprava velikih dvoran, ki so se kar kopale v luči — v njih je gorelo več ko tri sto voščenih plamenic — čutna vonjava dišav, opojna godba, obilica rož in cvetic in potratna izbira slaščic in okrepil: vse to je tekmovalo, da napravi iz Imperijine zabave zbirališče uživanja lačnih ljudi, ki so si šteli v posebno čast in veselje, da smejo biti med povabljenimi. In za vsako novo prireditev je Imperija gledala, da pripravi svojim gostom kaj novega. Časih so bile take novosti eksotični plesi, drugič pastirska igra — pretveza za nage nastope — tretjič spet pantomime, kjer so Erosi, Febi, Astarte, Leandri in Dafne igrali ljubezenske prizore v kostumih, ki so morali zmešati še tako mrzlega gosta.

Toda za nocoj je Imperija že prej sporočila svojim gostom, da bo to navadna veselica brez prizorov in plesov.

Namen te prireditve je bil namreč res samo ta, da Benečani zvedo, da ima kurtizana hčer, kar so slutili komaj njeni najintimnejši prijatelji, in da se ta hči mož, česar nihče ni vedel. Vrhu tega je hotela predstaviti Sandriga kot zaročenca svoje hčere. Ko ji je prvič prišla ta misel, si je z nasmehom dejala:

V kozmetičnem salonu

Oglasil sem se pri gđ. Darinki Vdovičevi, lastnici kozmetičnega salona, in jo prosil, da mi odgovori za našo rubriko »Za Vas, lepa gospa« na nekaj vprašanj. Problem ohranitve lepote je bil aktualen že pred tisoč leti, toliko bolj pa še danes. Zakaj? Ker ima mikavnost žensk že od nekdaj veliki naradni namen: ugajati.

Gđ. Darinka Vdovičeva se je ljubeznivo odzvala moji prošnji in rada odgovorila na moja vprašanja. Prepričani smo, da bodo naše drage čitateljice, ki te rubrike gotovo nikoli ne prezro, njena izvajanja z zanimanjem prebrale.

1. Kako ste prišli na idejo, da otvorite kozmetični salon?

Videla sem tujke, ki se po naravni lepoti niti daleč ne bi mogle meriti z našimi damami, a so vendar učinkovale ugodneje in izrazi-teje. Bile so negovane po pravih moderne kozmetike. In ker svet napreduje, se mi je zdelo potrebno, da ustanovim tudi pri nas to, kar je drugod že splošno.

2. Ali je potrebna redna kozmetična nega obraza?

Na vsak način, in za utemeljitev tega odgovora bi morala napisati pravzaprav obširno knjigo. Ne gre tu le za prirojeno nečimurnost, ki je ženska slabost, a obenem tudi velika ženska čednost, temveč za načelo, da je moderna kozmetika del higijene. Od vsakega človeka zahtevamo, da živi higijenično, in hišni gospodar mora redno obnavljati lice svoje hiše, da ne žali naših oči. Vse to zahtevamo s pravico splošnega napredka in razvijajočega se okusa. Z isto pravico zahtevamo danes od sleherne ženske: Bodi lepa! In lepa je vsaka ženska, ki je zdrava in pravilno negovana, zakaj lahko rečemo, da se je pri nas rod že toliko izboljšal, da grdih žensk ni več. Seveda, naravna lepota pride šele z vztrajno nego do popolne veljave, kakor razvija vso svojo tipično lepoto šele drevo, ki ga je vzgojil umen vrtnar.

3. S katerimi leti mora začeti ženska z negovanjem lepote obraza in kakšne materialne žrtve so s tem negovanjem združene?

V tem oziru velja načelo, da je lažje nekaj ohraniti kakor izgubljeno nazaj pridobiti. Zato se z negovanjem nikoli ne začne prezgodaj. Seveda je naravno, da mladostna svežost ne rabi še toliko pripomočkov, a čim preje se na negovanje privadi, tem bolje je; posebno dandanes, ko se ženski spol toliko peča s športom in poklicnim delom, pri čemer tudi lepota obraza veliko trpi. Povdariti je pa treba, da tudi prepozno ni nikoli, ker se da z modereno kozmetiko še vedno nekaj izboljšati, samo vztrajnosti in dobre volje je treba.

Materialne žrtve za negovanje lepote niso tako velike, da bi jih meščanski sloj ne zmogel. Pri pravilnem negovanju lepote obraza je poraba pripomočkov prav majhna. Tudi izdatki za kozmetični salon niso ve-

liki, zakaj kozmetika postaja splošna in mora biti dostopna čim širšim slojem. Kozmetičnih salonov, ki bi s posebnim luksusom in reklamnim lbonanjem vlekli ljudem denar iz žepa, pa pri nas itak nimamo in jih tudi nikoli ne bomo imeli. Pri nas je načelo: Solidno in po ceni.

4. Kaj nudite damam v Vašem kozmetičnem salonu?

Vse, kar morem po današnjem stanju kozmetične vede damam z mirno vestjo nuditi in priporočati. Pripominjam pa, da marsikatera dama besedo »Kozmetični salon« napačno pojmuje. Moderni kozmetični salon ni zavod za šminkanje in lepoticenje, čeprav seveda damam za

5. Koliko je dama vezana na negovanje obraza v kozmetičnem salonu in koliko stori lahko doma?

Poglavitno je negovanje doma, ker to se vrši vsak dan. Kozmetični salon naj obišče dama po enkrat na teden, to zadostuje. Moderni kozmetični salon nima nikakih skrivnosti in tajnih sredstev. Kar ima nudi vsem damam brez prikrivanja in se omejuje na to, da izvežba vsako obiskovalko za negovanje obraza doma in stalno kontrolira uspešnost sredstev, ki jih individualno priporoča. Seveda je pa moderni kozmetični salon na razpolago obiskovalkam za one procedure, ki jih je treba izvršiti s specialno izvežbanostjo in z aparati, ki jih dama ne more imeti

Čista polt in lepi lasje: Mady Christians

neke prilike (za prireditve pri umetni razsvetljavi) tudi v tem oziru ustrezne. Poglavitna naloga modernega kozmetičnega salona je negovanje obraza, da se ohrani polt čista in zdrava. To se vrši s soparo, masažo, specialnimi oblogami, torej s sredstvi, ki ohranjajo zdravo polt, pospešujejo cirkulacijo krvi, pomirjajo živce in podčrtavajo naravno lepoto. Poleg malenkostnih korektur obrvi in drugih procedur, ki nam po današnjih nazorih ne smejo več preoblikovati individualnega obraza v kake modne maske ala Greta Garbo itd., pa določi moderni kozmetični salon tudi vsaki dami one pripomočke, ki so ji za nego doma najbolj potrebni in koristni. To je izredno važno, zakaj ni vsaka stvar za vse, in marsikatera dama kljub velikim izdatkom ne doseže uspeha, ker ni imela izkušenega svetovalca in je kupovala vse vprek brez sistema.

Omenim tudi, da se nekatere dame ženirajo obiskovati kozmetični salon, ker imajo predsodke. Taki predsodki dandanes niso več umestni. Kako so se včasih sramovali zobozdravnikov?! In kdo danes zatajuje obisk pri zobozdravniku? Men-da ga ni več človeka. Torej tudi pred kozmetičnim salonom nič strahu in ženiranja!

doma. Ampak kakor rečeno, za to je dovolj, če pride dama enkrat na teden v salon.

V trgovino je stopila elegantna dama. Nisem hotel motiti njenega razgovora in ker sem bil s svojimi vprašanji že tako pri koncu, sem se simpatični gđeni. Vdovičevi zahvalil za njene zanimive strokovnjaške odgovore na vprašanja, ki sem jih ji postavil, misleč na naše čitateljice.

H. K.

Masaža

Mišljenja o masaži so zelo različna. Nekateri mislijo, da je zelo koristna, drugi pa trdijo, da postanejo mišice, ki so se masaže ravadile, premehke, če z masiranjem prenehamo. Razumljivo je, da z masažo ne smemo pretiravati, ker nam potem res utegne škodovati.

Pri vseh delih človeškega telesa je glavno, da jih primerno zaposlamo, ker bodo le tako ostali sveži in mladi. Kakor mora ves notranji del telesa neprestano delati, prav tako mora tudi naša koža in mišice. Kdor recimo, ves dan sedi, mora telovaditi, ker pri sedenju del mišic in kože ne deluje.

Pri ženskah je potreben dober kr-

MODERNE ZIMSKE PLAŠČE

DOBITE V VELIKI IZBRERI
PO NAJNIŽJIH CENAH PRI

DRAGO GORUP & Co

DAMSKA
IN MOŠKA KONFEKCIJA

LJUBLJANA, Miklošičeva c. 16
prvo nadstropje

votok in delo trebušnih mišic posebno po nosečnosti. Slednja žena mora negovati svoje telo, dokler je še lepo, ne pa da bi se zatekala k masaži in telovadbi, ko je že izgubilo oblike. Zato se mora obojega navaditi že v rani mladosti.

Masaža je prav posebno potrebna ženskam, ki se debele in ki zato ne morejo telovaditi.

Ženska, ki si ne more privoščiti za masažo strokovnjaka, naj se o njegovi sposobnosti prepriča, ker je slaba masaža brez koristi ali pa celo škodljiva. Ženska, ki za to nima dovolj denarja, naj se sama masira, kjer se more, drugje pa naj ji pomaga kaka tovarišica.

Francozi se navadno pečajo s suho masažo, kjer uporabljajo samo loj. V starih časih so se masirali z različnimi olji. To delajo še danes na vzhodu, pa tudi v Nemčiji. Olje je tudi zato dobro, ker kožo draži in hani. Masirati se moramo seveda na čisti koži, najbolje po kopanju.

Za masažo lica poznamo v glavnem štiri smeri. Od srede brade proti licom, po obeh nosnicah, od nosnega korena nad obrvmi do senc in od uhlja do nosa. Masiramo se s prsti.

Pri masiranju je bolje, da kožo krčimo, kakor kakor da bi jo raztegovali. Vsak gib ponovimo petnajstkrat.

Za masažo jemljemo borov vazelin, čist lanolin, zmešan z vazelinom — vsakega pol — ali pa olje. Sicer prodajajo celo vrsto posebnih olj za masiranje, toda prav tako dobro je navadno oljčno olje.

Robci z monogrami

Letos je perilo prav tako kakor lani; le pri robcih je nekaj novosti. Delajo jih z velikimi monogrami, ki zavzemajo skoraj četrt robea. Monogrami so dvobarvni. Da so še bolj živi, delajo navadno tudi črke tako, da so njihovi robovi temnejše barve kakor sredina.

Pri dežnikih je novost to, da morajo biti ročaji iste barve kakor kostum ali plašč. Da ni treba damam kupovati cele vrste dežnikov, prodajajo dežnike z več ročaji, ki jih lahko izmenjamo.

Ako Vam naš list ugaja,

ga pokažite svojim prijateljem in ga pošljite kot tiskovino svojim sorodnikom v Francijo, Nemčijo, Ameriko in drugam

Pričnite čim prej

s pravilno nego obraza

in se obrnite na izučeno kozmetičarko

DARINKO VDOVIČ

LJUBLJANA, Gradišče 4

vhod skozi trgovino

LEGAT
LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA CESTA 28
ŠPECERIJA — DELIKATESE
Zajutrkovalnica
Kava dnevno sveža iz lastne
moderne prazarne

Nahod

Morda ni bolezn, ki bi bila bolj pogosta kakor nahod. Postala je žalibog tako vsakdanja, da so se ljudje že nanjo navadili in jo smatrajo za nekaj nedolžnega. Toda v resnici je ravno narobe. Ni skoraj bolezn, ki bi iz nedolžnega obolenja utegnili postati tako nevarna kakor nahod. Vsaj po svojih posledicah.

Govoriti hočemo pred vsem o otroškem nahodu. Vsi otroci niso enako dovzetni. Najhitreje ga dobe otroci, ki se le malo gibljejo na čistem zraku. Torej otroci, ki morajo ves dan čepeti v neprezračeni sobi. Obole radi tudi otroci, ki jih matere preveč gorke oblačijo in jih obleka ovira pri gibanju. Razen njih pa najprej tisti, ki so slabotni ali pa rahitični.

Vsi vemo, da dobimo nahod najprej pozimi. To je razumljivo, ker je pozimi zrak najbolj vlažen. Tudi največje razlike v temperaturi, ki so pri nahodu važne, doživimo pozimi. Vendar pa to še ni dovolj. Samo ta dva faktorja nista dovolj, da dobimo nahod. Nahod je treba palesti, ker ga raznaša posebna klica.

Nahod hitro opazimo, posebno pri otrocih. Treba ga je zdraviti, čeprav je še tako nedolžen. Navadno opazimo tudi — porast telesne temperature. Otroku začne teči iz nosa, navadno nedolžna sluz, časih pa tudi gnoj. Če je telesna temperatura zelo narasla, začne postajati otrok nemiren, težko diha in težko spi. To traja navadno teden dni, potem pa temperatura pade in otroku se začne obratiti na bolje, razen če se ni nahod razširil na grlo, pljuča ali ušesa, kar se dostikrat zgodi.

Ogibajte se nahoda! Če pa se loti vas ali vaših otrok, ga čimprej začnite zdraviti. Posebno če postane sluz iz nosa gnojna ali celo krvava, vedite, da nahod ni več nedolžen in da lahko nastanejo hude posledice.

Davek na trajno ondulacijo in trde ovratnike

Bolgarski finančni minister je zelo iznajdljiv pri iskanju novih finančnih virov. Kdor bi nosil trde ovratnike in svilene kravate, bo moral za to razkošje plačati poseben davek. Da pa ne bodo tudi ženske pri davkih prikrajšane, je obdavič tudi vodno ondulacijo. Brivci bodo morali namreč oddati 10% svojih prejemkov davkarji... Kako se bodo ti davki obnesli, še ne vemo. Listi pišejo, da je ta ubogi finančni minister najbolj nepriljubljen človek v Bolgariji.

20.000 krav v velikem Berlinu

V Velikem Berlinu imajo še danes 20.000 krav. Četrtno vsega mleka, kar ga Berlin porabi, dajejo te krave, nad 750.000 litrov pa ga morajo Berlinčani dobiti drugje.

Našim malčkom za Miklavža

Piše Nuša

Bliža se sv. Miklavž s svojim spremstvom angelom in parkljem, otroci ga z blaženstvom pričakujejo, ter si že ves mesec izbirajo v izložbah igrače in slaščice. Morda bo sv. Miklavža zanimala naša kuhinjska rubrika, kajti komaj stopi iz nebes na naša zemeljska tla, že občuti kakor vsak zemljan svetovno krizo, in mora gledati, kako bi prišel poceni do igrač in slaščic za svoje ljubljence. In tu mu priskoči na pomoč »Družinski Tednik« ter mu pove skrivnost nekaterih poceni in dobrih receptov za piškotke in kekse.

Miklavževi medeni keksi

Na desko denimo 45 dek bele moke, 8 dek surovega masla, 12 dek sladkorja, 5 žlic medu, 2 jajci, nekoliko cimeta, zrezano citronovo lupino, 5 žlic mleka in en zavitek dr. Oetkerjevega Backina. Napravimo iz vsega tega najprej z nožem in še z rokami testo, ga razvaljamo za nožev rob na debelo, in izrežemo iz njega različne oblike. Nato jih denimo na pekač in jih pečemo na ne preveč vročem. (Keksi so hitro pečeni in jih pride iz tega testa zelo veliko.)

Čokoladni keksi

V skledo denimo ¼ litra mleka, 16 dek stolčenega sladkorja, 8 dek čokolade »Mirim«, en zavojček dr. Oetkerja »Backina«, in 50 dek bele moke. Testo dobro zgneti, razvaljaj

in napravi različne oblike, deni na pekač in peci na srednje vroči pečici.

Španski vetrei

Napravi trd sneg iz 2 beljakov, zamešaj vmes 14 dek fine sladkorne sipe in 5 dek čokolade »Mirim«. Vse rahlo zmešaj in delaj kupčke na oblate, potem pa položi na srednje toplo pečico, da počasi porumene.

Miklavževe prestice

Deni na desko pol kile bele moke, 15 dek sladkorja, 10 dek surovega masla, malo limonove lupine, 2 jajci, 6 žlic mleka, en zavitek dr. Oetkerjevega »Bakina«, zrno soli in 5 dek zmlate čokolade »Mirim«. Napravi iz vsega na deski testo, ga dobro zgneti, razvaljaj z rokama na okroglo, na prst dolge paličice, in napravi iz njih prestice. Narejene pokladaj na pekač, pomazan z maslom, namaži jih z raztepenim jajcem in peci v srednje vroči pečici.

Miklavžev kruhek

3 rumenjake premešamo s 7 dek sladkorja, da se speni. Potem pripravimo 2 deki olupljenih in zrezanih mandljev, 3 deke rozin, 2 deki zrezanega citronata in trd sneg iz 3 beljakov, in vmesimo v to 10 dek moke, vse zmešamo, in testo spečemo v modlu, ki ga namažemo s surovim maslom, v srednje gorke pečici. Drugi dan razrežemo testo na lepe rezine.

Podružnice:

Ljubljana,
Aleksandrova ul. 1
Miklošičeva c. 14

Maribor, Vogal Gosposke in Slovenske ul.

Celje, Kocenova ul. 2
Kranj, Ivan Savnik

Praktična darila za Miklavža, prvovrstnega domačega izdelka.

ZA DOM:

damske copate (poljubnih barv) Din **38^{.-}**
damski čevlji za dom Din **38^{.-}**
otroške copate od Din **25^{.-}** dalje

OBUTEV ZA MRAZ:

otroški visoki čevlji št. 26—30 . . . Din **85^{.-}**
otroški visoki čevlji št. 31—35 . . . Din **105^{.-}**

DAMSKI ELEGANTNI IN UDOBNI:

vseh barv in kombinacij . . . od Din **145^{.-}** dalje

Odlična kvaliteta in nizka cena odločujeta!

ZA DEŽEVNO VREME IN SNEG:

snežke Din **95^{.-}**
galoše Din **78^{.-}**
otroški gumijasti škornji Din **95^{.-}**

ZA ŠTRAPAC: trpežni in udobni:

deški visoki in nizki od Din **85^{.-}** dalje
dekliški visoki in nizki od Din **85^{.-}** dalje

MOŠKI, ELEGANTNI IN TRPEŽNI:

visoki in nizki od Din **165^{.-}** dalje

Eleganca in zdrava noga zahtevata Peko-čevlji!

Kupujte prvovrstno domače blago!

Če še ne veš

Posodo za pomivanje ali pa kopalno kad odrgni z obrnjeno polovico limone, pa bo lepo čista.

Gobe za umivanje očistiš tako, da jih za nekaj ur namočiš v vodo, ki si ji dodala soli ali pa kisa, in nekajkrat ožmeš.

Če postane ščet za obleko premeška, jo namoči v galunovo raztopino in ščetine otrdne.

Če dobe porcelanasti lonci rjave robove, jih zdrgni z vlažno soljo, pa bodo spet čisti.

Koline

Ta mesec živimo v znamenju martinovanja, zlato pečenih gos, puranov in prašičjih kolin. — Posebno na kmetih je sedaj veselo, ni hiše, kjer bi ne cvrli krvavic, pečenic in mesenih klobas. Kako zavistno gleda to blagostanje marsikatera mestna gospodinja, ki mora računati z vsakim dinarjem! Evo vam, gospe nekaj dobrih receptov, s katerimi si tudi same lahko napravite te dobrote za majhen denar.

Krvavice

Pol kile prašičjih pljuč, pol prašičeve glave in kos mastnega mesa (flama), če mogoče tudi ledvice, in pol kile slaninaste kaše damo kuhati v velik lonec, vode denemo 8—9 litrov, dodamo malo zelene, čebule, peteršilja, ter pustimo meso počasi vreti, dokler ne postane mehko. Sedaj damo kuhati 1 kilo kaše v mleko. Ko je kaša že skuhana, jo odstavimo in si pripravimo meso, ki smo ga skuhali. Mesa ni treba dati v stroj, rajši ga zrežemo na majhne drobne koščke, tudi pljučka, in meso iz pol glave, denemo k temu polhlajeno kašo, pol male žličke popra, nekoliko majarona, soli, ter svetlo ocvremo na drobno seseklano čebulo in zlijemo k temu 1 liter prašičje precejene krvi (dobi se v mestni klavnici zastoj) in pol litra te juhe, v kateri smo kuhali glavo. Vse to dobro premešamo in nadevamo v dobro oprana čreva. Moramo paziti, da se čreva napolnijo samo na pol, ker bi drugače počila. (Čreva se dobijo pri vsakem mesarju.) Krvavice kuhamo na rahlo v vreli slani vodi, počasi in sicer toliko časa, da se ne pokaže več kri, ako vanjo zabodemo iglo.

Take krvavice so izborne in ne pridejo niti po dinarju. (Juho, ki nam ostane iz mesa in glave, porabimo za drugi dan.)

Jetrnice

Skuhamo pol prašičje glave, pol kile prašičevih kož in 1 kilo tolste mesa. Ko je meso že mehko, ga ohladimo in zmeljemo na mesnem stroju. Prašičja jetra se zmeljejo surova. Zdaj namočimo v mrzli vodi 1 kilo belega kruha in ko je kruh že razmočen, ga dobro ozmemo in damo k tej zmesi, pridamo soli, žličko majaronovih plevic, limonovih lupin, četrto žličke popra, 5 strokov fino zmlatega česna, nekoliko svetlo ocvrte čebule, pol litra juhe, v kateri smo kuhali glavo, vse dobro premešamo in nadevamo prašičja čreva, ki naj bodo rajši sveža. Kuhamo počasi, v dosti vode 20 minut. Take jetrnice so prav okusne.

Juho iz glave uporabimo za drugi dan.

Življenjepisi filmskih igralcev

Gerda Maurus

Rodila se je 25. avgusta v Zagrebu kot hči tamkajšnjega inženjerja. Proti volji svojih roditeljev je začela nastopati, ko ji ni bilo niti 16 let, kot koristka v dunajskem gledališču. Ker je želela postati plesalka, je nastopala v raznih večjih revijah. Njen prvi večji gledališki uspeh je bila vloga Klare Hühnerwadel v Wedekindovi »Muziki«. V tej vlogi jo je videl režiser Fritz Lang in jo hotel spraviti k filmu. Toda njej se ni dalo. Šele več mesecev nato, ko je prišla gostovat z revijo v Berlin, je sprejela Langovo ponudbo in nastopila v glavni vlogi v njegovih filmih »Vohuni« in »Žena na mesecu«. Njena najpomembnejša zvočna filma sta »Strel v filmskem ateljeju« in »Mamila« (s Hansom Albersom).

Johannes Riemann

Rodil se je 31. maja v Berlinu. Zoper voljo svojih roditeljev je stopil v znano gledališko igralsko šolo profesorja Strakoscha in debitiral kot partner Ide Roland v berlinskem Hebblovom gledališču. Potem se je začelo njegovo romanje križem nemških gledaliških odrov. K filmu ga je izvalil Joe May. Njegov prvi večji uspeh je bil »Veritas vincit«. Pozneje je igral kot partner skoraj vseh znanih nemških igralcev. Potem ga je Max Reinhardt vzel s seboj v Berlin. Svoj največji gledališki uspeh je doživel v »Čudnih dogodivščinah kapelnika Kreislerja«. Takrat so ga povabili v Ameriko in je v Hollywoodu napravil več filmov. Uveljavil se je tudi kot režiser. Njegov prvi zvočni film po povratku iz Amerike je Ufin film »Kriví soprog«, pozneje je igral v filmu »Njegov razlog za ločitev« in »Hasenklein napravi vse«.

Ery Bos

Rodila se je 3. oktobra v Berlinu v znani umetniški rodbini in se je že z 12. letom začela učiti soloplesov. Kot soloplesalka je nastopala na več odrih v Nemčiji, pa tudi v inozemstvu. Bilo ji je šele 18 let, ko je že dobila naslov profesorice za balet. Kot gledališka igralka je prvič nastopila v Gradcu v »Dreigroschenoperi«. Od ondod je prišla na berlinske deske. Prvo veliko vlogo v zvoč-

se je moral sam preživljati. 15-letni fant je kot mornarič obredel že pol sveta. Gledališko karijero je začel kakor toliko drugih filmskih veličin pri »šmiri«. Potem je igral dobrih deset let pri Reinhardt in na več drugih odrih. V nemem filmu je odigral več zelo zanimivih vlog in upodobil nekatere velike zgodovinske osebe, kakor Henrika VIII., Nerona, Petra Velikega itd., posebno velik uspeh pa je doživel kot Mefisto v Ufinem filmu »Favst«. Leta 1927 je šel v Hollywood, postal tam eden najbolj priljubljenih karakternih igralcev in se vrnil v Nemčijo šele tedaj, ko je zavladal zvočni film. Tu ga je

lasi tip s koketno bliskajočimi se očmi mlade a zrele žene uprav neobhodno potreben. Njeni največji zvočni filmi so: »Tri dni zapora«, »Hura, fant!«, pri Ufi »Bombe na Monte Carlo«, »Lepa pustolovščina« in »Pešem noči«. — Do leta 1923 je bila Ida Wüst poročena z Brunom Kastnerjem, ki se je pred nekaj meseci, kakor smo poročali, na tragičen način končal.

Fritz Grünbaum

Rodil se je 7. aprila v Brnu na Češkoslovaškem. Že kmalu je šel h kabaretu, napisal libretto za »Dolarsko princeso« in si napravil znano ime.

Ramon Novarro (Foto MGM)

Conrad Veidt in Mady Christians v filmu »Črni huzar« (Foto Ufa)

angažirala Ufa v treh velikih filmih »Sinji angel«, »Ljubljenec bogov« in »Viharji strasti«.

Hilda Hildenbrandt

Rodila se je 10. novembra v Hannoveru. Na nemškem odru slovi za eno izmed najelegantnejših igralcev ter se je v zadnjih letih popela med najbolj priljubljene berlinske gledališke igralke. V nemem filmu je nastopila v režiji Boltzen-Baeckersa v celi vrsti uspešnih veseliger. Karijero pri zvočnem filmu je začela s filmom »Mali skok v stran« (Schünzel), potem je igrala v »Lepi pustolovščini« in v novem Ufinem zvočnem filmu »Safirna sinjina in opičje krzno«.

Ida Wüst

Rodila se je v Wiesbadnu, zrasla pa je v Frankfurtu ob Maini. Rojstni dan slavi 3. januarja. Po končani gledališki šoli je prestala ognjeni krst v Brombergu. Od ondod je šla v Lipsko in potem v Berlin na Lessingovo gledališče. Pozneje je zamenjala dramske vloge s komičnimi. K nememu filmu jo je pridobil Joe May; nastopila je v filmu »Tragedija ljubezni«. Nadaljnja dva nima filma, ki sta doživela velik uspeh, sta »Ob izključitvi javnosti« in »Venera v fraku«. V zvočnem filmu nam je postal njen plavo-

Z rastočo slavo je rasla kajpada tudi plača. — Grünbaum je duhovit humorist, ki domisleke stresa kar iz rokava, zna ostro glosirati in parodirati, ne da bi pri tem pretiraval, ne da bi kdaj zašel v prisiljenost. Njegovi odvetniki in lovci za provizijo v filmih »Moja žena hohštaplarka«, »Bo že bolje« in »Človek brez imena« so pravi užitek. — Fritz Grünbaum ni samo eden izmed najboljših kabaretistov, nego se s pridom uveljavlja tudi kot pisatelj filmskih scenarijev.

Žalostna pesem v Hollywoodu

Na Beverly-Hillih, v vilskem predmestju Hollywooda, kjer prebivajo najodličnejši filmski zvezdniki in drugi milijonarji, je v zadnjem času postalo pusto in žalostno. Vile in graditvi, kupljeni za sto tisoče dolarjev, niso prazni in zapuščeni, o ne; še zmerom stanujejo v njih prvi lastniki. Toda nekdanjega sijaja je konec, konec veselje in zabav, nič več ni rajanja ne plesov. Nekdanji milijonarji so danes veseli, če jim usmiljena roka podari bor-

no kosilo in skromno večerjo — prosjaki so, brez denarja, brez spodobne obleke... Ostal jim je samo zid in dragocena oprava, prekrasni parki so zanemarjeni, avtomobili rjavé v zapuščenih garažah.

Kriza, ki divja v Ameriki, je najhujše prizadela filmsko metropolo. Zakaj? Kako? Filmski igralci niso vedeli kam z denarjem; igrali so na berzi, in izgubili, ko so prišli veliki borzni polomi. Drugi, opreznjši, so naložili denar v banke; banke so propadle, in z njimi milijoni filmskih prihrankov.

Siromaki bi danes radi prodali svoje vile, pa nihče ne kupi; hoteli bi nanje vzeti posojila, pa ni človeka, ki bi jim dal le cent na zid... Tujec, ki se ponoči izgubi v Beverly-Hills, s čudom gleda temo v razkošnem vilskem predmestju, kjer je poprej vse plavalo v luči — le tu pa tam uzre medlo plapolajočo svečo ali petrolejko. Romantika razvajenih bogatašev? Ne! Ti siromaki nimajo niti toliko, da bi plačali luč; zato sta jim elektrarna in plinarna ustavili tok in plin...

A če prideš petični tujec v Hollywood in si v avtobusu ogledaš to nekdanje razkošno mesto, ti še danes pove cicerone, ko se voziš skozi to vilsko predmestje: »Glejte, to je Beverly-Hills, tu prebivajo najbogatejši med bogatimi Kalifornijci...«

Kdaj so se rodili

Rudolf Forster 30. oktobra 1884 v Gröbmingu na Štajerskem;
Rolf von Geth 5. novembra 1906 v Windhuku v Južni Afriki.

WALLACE BEERY

nem filmu je igrala v Zeislerjevem filmu »Strel v jutranji zarji«.

Emil Jannings

Rodil se je 23. julija v Gorlicah, prvih deset let pa je preživel v Brooklynu v Ameriki. Že v rani mladosti

HUMOR

Miklavž

Igor sedi v postelji in moli večerno molitev. Ko jo opravi, doda še prošnjo na svetega Miklavža.

»Ljubi Miklavž!« zavpije na ves glas, »prinesi mi gugalnega konja!«

»Zato ti vendar ni treba tako kričati,« se razjezi mati in si zamaši ušesa. »Miklavž vendar ni gluhi!«

»Ni,« se prekanjeno zasmee Igor, »pa je zato babica, ki leži v sosednji sobi!«

Zakaj ga je odpustil

»Zakaj ste prav za prav odpustili svojega novega knjigovodjo?«

»Prvič ni nič znal, drugič pa je bil vsega zmožen!«

Na dinarje se bolj razume

Polikarp pride v mesto, da kupi nekaj električnih žarnic.

»Za 150 ali 220 voltov?« vpraša prodajalec.

»Hm,« je Polikarp v zadregi, »ali mi ne bi rajši povedali, koliko to znese v dinarjih?«

Trd svinčnik

Lipe pride k Bonaču.

»Svinčnik bi rad.«

»Trdega ali mehkega?«

»Trdega! Bom opomine pisal!«

V šoli

Učitelj: »Kdo izmed vas, otroci, bi hotel priti v nebesa?«

Vsi otroci dvignejo roke, samo Jakec se ne zgane.

»Nu, Jakec, kaj ti ne bi hotel v nebesa?«

»Ne — mama je rekla, da moram takoj po šoli domov!«

Otroci in starši

Marta je odločna sovražnica umivanja. Šele z lepimi obljubami se mami posreči, da jo spravi zjutraj pod tuš.

Zadnjič pride na obisk stara mama in ko zagleda Marto, vzklikne:

»Jej, Marta, ali si zrasla!«

Marti pa se zableste solze v obeh:

»Ko me pa mama vsak dan tako potratno škropi!«

Gospa Jedrt in njen mož gresta v kino. S seboj vzameta tudi otroka, ki ga nimata doma nikomur dati v varstvo.

»Naj bo,« meni blagajničarka, »a če bo otrok med predstavo začel kri-

čati, boste morali ven in dobite pri blagajni denar nazaj.«

Pol predstave je minilo, ko šepne mož ženi na uho:

»Kako se ti zdi film?«

»Za nič!«

»Kaj pa potem čakaš?! Vščipni otroka, da pridemo ven!«

Rano vstajanje.

Pesnika Karla Čapka so vprašali, kdaj vstane.

Brez pomišljanja je odgovoril:

»Ob 7-90.«

»Včeraj sem svojemu zaročencu izpovedala vso svojo preteklost.«

»Nu, in???«

»Nič ni pomagalo — čez tri tedne bo poroka!«

Teta Reza pelje svojega mopsa na sprehod.

»Čudno sčene imate,« reče neki dečko teti Rezi.

»Kakšno sčene! To je moj »Pusi!« ga ogorčeno zavrne teta.

»Tako?« osupne dečko. »Pa je čisto podoben sčenetu!«

»Náte 25 par! Sicer pa iščejo pri sosedu delavcev,« reče gospa beraču.

»Tako? Najlepša hvala za svarilo!«

Industrija volnenih tkanin

Vlada TEOKAROVIC & Ko., Paračin

magazin - LJUBLJANA - Gradišče 4

Vsa sukna za moška oblačila, uniforme, volnene odeje, strojna in pletilna volna.

Tvorniško nizke cene!

Samo prvovrstni domači izdelki.

Posetite nas neobvezno!

Moderne radio - aparate

najceneje pri tvrdki „Radioval“, Ljubljana, Dalmatinova 12, poleg hotela Štrukelj

znamk „Eumig, Ingelen, Kapsch, De Wald, Columbia“, kupite

Spolne bolezni,

sifilis, kapavica, beli tok so ozdravljive brez strupenih vbrizgavanj, brez živega srebra in salvarzana. Tisoči žen in mož enodušno hvalijo svoje ozdravljenje (trajno) na naroden način s preparatom „VIGI-TABL“ brez motenj v izvrševanju poklica. Sijajna priznanja. Tisoče zahval. „VIGI-TABL“ učinkuje z jamčeno, sigurno in prav hitro. Učinki so naravnost presenetljivi. Prof. Herry se je o njih izrazil, da „delajo prave čudeže“. Uporabljanje je za zdravje povsem neškodljivo. Cena Din 120.—, posebno za stare slučaje Din 200.—. Poskusna pošiljka Din 90.—. Pošilja diskretno le HAVELKOVA Pharm, laborator AIDE, Praga-Vinograd, Slezská 116 - T. R. 801. Pošt. predal 28. Č. S. R.

LEPA JABOLKA

po zmernih cenah stalno na zalogi pri
GOSPODARSKI ZVEZI V LJUBLJANI

100%

Vaših želja zamoremo zadovoljiti z našo ogromno izbiro blaga za jesen in zimo in nudimo:

Za damske obleke, volnene . . . od Din 36—
Za damske plašče, volnene . . . od Din 85—
Za moške obleke, štof . . . od Din 54—
Za moške obleke, vol. sukno . . . od Din 114—
Za moške obleke kamgarne . . . od Din 128—
Za moške suknje Double . . . od Din 78—
Za moške suknje, črno, sivo . . . od Din 115—
dalje. — Flanele, barhent, baržuni, pliši itd. najceneje.

Specialna trgovina

NOVAK, Ljubljana

Kongresni trg 15 (nasproti nunski cerkvi)
Krasna, primerna in cena božična darila si oglejte v naših izložbah in v trgovini.

Jo-Jo

ta čarobna igrača, ki je v tako kratkem času osvojila ves svet, se dobi tudi v Ljubljani. Jo-Jo je zelo primeren dar za Miklavža za staro in mlado. — Pocen ga dobite v papirnici

Darinka Vdovič
Ljubljana
Gradišče 4

Da ne pozabim!
Še danes moram poslati naročnino za „Družinski Tednik Roman“

Znižali smo cene

vsem čevljem domačega in tujega izvora za gospode in dame. Oglejte si naše blago in izbiro, predno kaj kupite.

A. ŽIBERT
trgovina s čevlji
LJUBLJANA
Prešernova ulica

Kupujte domače izdelke jugoslovanske tvornice

Dr. A. Oetkerja

Šartelj!

Zmešaj 12 dkg surovega masla s 3 rumenjaki, dodaj 1 zavoj Dr. Oetkerjeve zmesi za šartelj. 1/4 litra mleka in čvrst sneg 3 beljakov. Testo naj gosto teče z žlice. Peči ga v dobro namaščenem modlu pri srednji vročini.

Dr. Oetkerjeve

špeciilitete se dobijo v vseh špicerijskih in delikatesnih trgovinah.

Dr. Oetker, Maribor